





České vysoké učení technické
Fakulta architektury

Horní Libeň

lokální centrum

diplomová práce

Anna Hermannová
atelier Novotný / Koňata / Zmek
letní semestr 2018/19

Libeň, kdysi malebná vesnička s výraznou židovskou komunitou, později rušné průmyslové předměstí. Dnes pražský otloukánek, který už padesát let dostává co proto. A další hrozby jsou za dveřmi.

Zenklova ulice byla dříve pulzující ulicí plnou malých krámků, drobných řemeslníků, dnes je lemována prázdnými plochami a autoservisy a sotva si vzpomene na dávnou slávu. Dočká se zasloužené rehabilitace a stane se opět plnohodnotnou městskou třídou?

OBSAH

vedoucí práce

Ing. Tomáš Novotný
Ing. arch. Jakub Koňata
Ing. arch. Tomáš Zmek

oponent práce

Ing. arch. Martin Řežábek

konzultace

Ing. Daniela Bošová (požárně bezpečnostní řešení)
Ing. Zuzana Vyoralová (technické zařízení budov)
Ing. Antonín Žižkovský (dopravní řešení)

další cenné rady

Ing. arch. Lenka Mrzilková
Ing. arch. Barbara Zedková
Veronika Zavřelová

ÚVOD zadání diplomové práce prohlášení diplomanta	9
ANALÝZA Libeň – historie a současnost Dolní Libeň – centrum Horní Libeň – centrum?	15
NÁVRH autorská zpráva dokumentace projektu	47
ZDROJE	81

Děkuji Tomáši Novotnému, Jakubovi Koňatovi a Tomáši Zmekovi za odborné vedení diplomové práce.
Děkuji rodině a Honzovi za morální podporu. A děkuji Verče za všechno, bez ní by to prostě nešlo.

ÚVOD

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Anna Hermannová
 datum narození: 18.12.1992
 akademický rok / semestr: LS 2018/19
 obor: architektura a urbanismus
 ústav: 15127 Ústav navrhování I.
 vedoucí diplomové práce: Ing. Tomáš Novotný
 téma diplomové práce: Horní Libeň
 viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Cílem je doplnění městské struktury v okolí tramvajové zastávky Vosmíkových v Praze – Libni a vytvoření lokálního subcentra Horní Libně, jakožto iniciace rozvoje této pražské čtvrti.

2/ konkrétně specifikovaný stavební program

Kombinace různých funkcí (základní umělecká škola, nízkoprahové centrum, obchodní plochy...) převládá však bude bydlení. Řešení veřejných ploch v těsném okolí navržených objektů, vznik náměstí či parkových úprav. Přesné stanovení stavebního programu je součástí diplomové práce.



3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

- autorský text
- analytická část
- situace 1:1000
- půdorysy řešených objektů 1:200 / 1:500
- charakteristické pohledy 1:200 / 1:500
- charakteristické řezy 1:200 / 1:500
- vizualizace

Pozn.: uvedená měřítka a výstupy se mohou měnit na základě vývoje diplomové práce

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

- fyzický model
- portfolio
- CD
- plakát dle vzoru FA

Datum a podpis studenta 25.2.2019 Datum a podpis vedoucího DP 25.2.2019 Datum a podpis děkana FA ČVUT 6.3.2019 registrováno studijním oddělením dne 25.2.2019 **ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: Anna Hermannová

AR 2018/2019, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: Horní Libeň – lokální centrum
Upper Libeň – local centre

JAZYK PRÁCE: čeština

Vedoucí práce:	Ing. Tomáš Novotný
Ústav:	15127 Ústav navrhování I.
Oponent práce:	Ing. arch. Martin Řežábek
Klíčová slova (česká):	náměstí, základní umělecká škola, lokální centrum, Libeň, Zenklova ulice, bydlení
Anotace (česká):	Diplomní projekt se zabývá hledáním nového centra Horní Libně, jelikož její centra historická z různých důvodů v současné době nefungují. Jako vhodné místo jsem zvolila dva prázdné stavební bloky v okolí tramvajové zastávky Vosmíkových. Navrhují zde náměstí se základní uměleckou školou, která se stává novou dominantou. Ostatní domy vymezující náměstí jsou bytové s obchodním parterem.
Anotace (anglická):	The diploma thesis focuses on searching of the new centre of Upper Libeň because its historical centres are, for various reasons, dysfunctional at the moment. As an ideal place fit for the purpose, I chose two empty city blocks near to tram station Vosmíkových. I propose a square and an art school which will become a new landmark there. The remaining buildings that define the square are mainly housing with some commercial spaces on the groundfloor.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracovala samostatně a že jsem uvedla veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolio a CD.

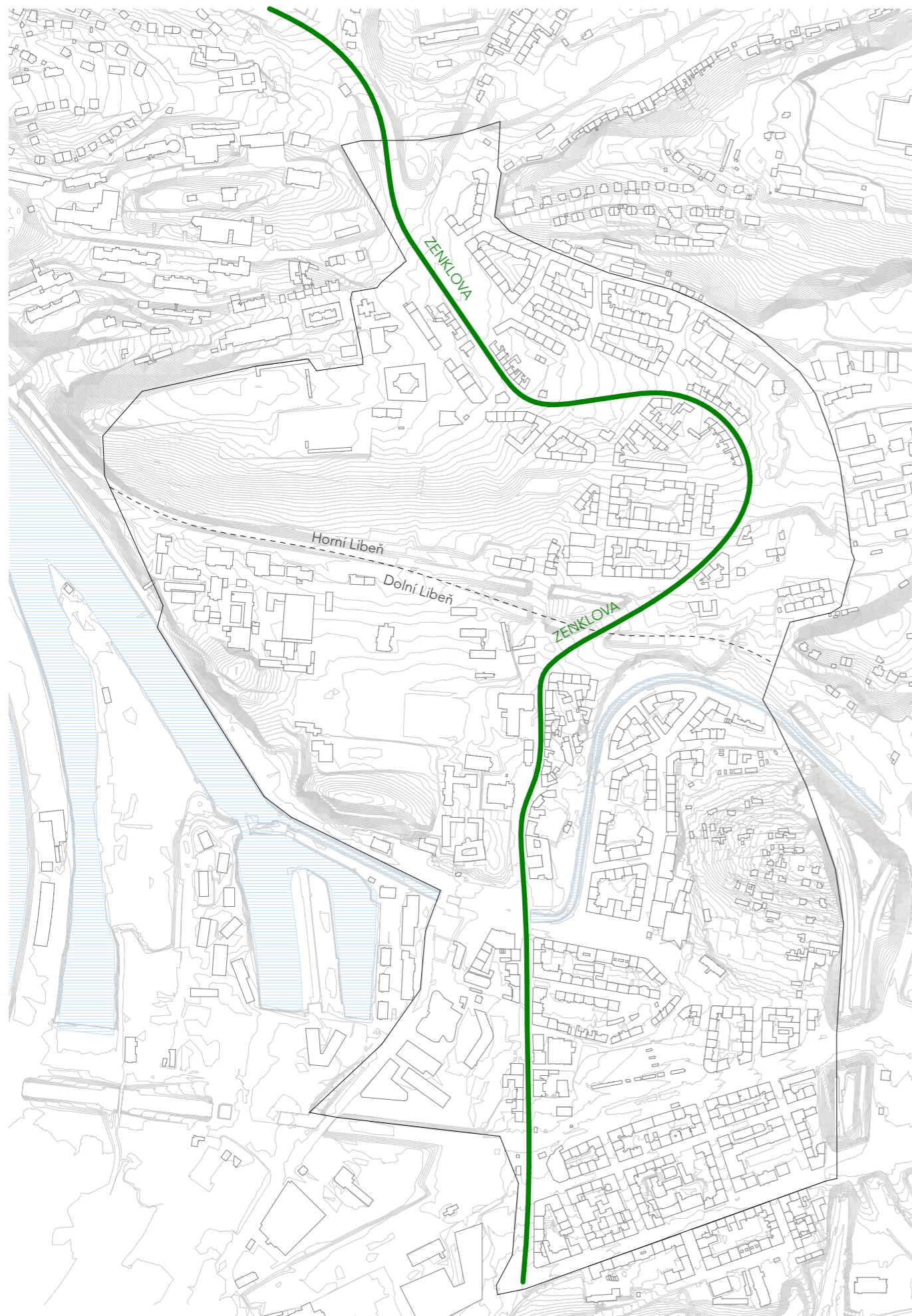
O projektu

Zadání diplomního projektu vychází z diplomního semináře, ve kterém jsem se zabývala územím Libně. Především pak Zenklovou ulicí v úseku od Palmovky po Vychovatelnu a jejím potenciálem stát se znovu živou městskou třídou. Jako více problematické území jsem nakonec k bližším analýzám zvolila tzv. Horní Libeň, území severně od ulice Povltavská. Hlavní problém, který tato lokalita má, narozdíl od Dolní Libně, je absence centra. Dále pak deficit občanské vybavenosti oproti okolním čtvrtím.

Cílem diplomního projektu je zaplnit tento nedostatek, vytvořit nové místo setkávání, nové centrum. Jako místo s potenciálem naplnit tuto funkci jsem vybrala okolí stávající zastávky Vosmíkových. Dva prázdné městské bloky v geografickém středu Horní Libně, vymezené ulicemi Vosmíkových, Primátorská a Ve Vrchu. Navrhuji zde náměstí se základní uměleckou školou.

ANALÝZA





LIBEŇ – HISTORIE A SOUČASNOST

První písemná zmínka o Libni pochází z roku 1363, kdy se rozkládala na území mezi dvěma tvrzemi v údolí řeky Rokytnice (dnes Rokytky). Mezi 15. a 18. stol. vznikl na místě bývalé tvrže Libeňský zámek (původně renesanční, prošel barokní a rokokovou přestavbou), později mlýn a pivovar v jeho podzámčí. V okolí pak vyrůstaly mnohé zemědělské a především viniční usedlosti. Jejich jména jsou dodnes patrná v lokálním místopise. Mezi těmito usedlostmi začala mezi 17.-18. stol. vznikat Nová (Horní) Libeň. Historickou osou Libně je stará cesta směrem na Starou Boleslav, na její stopě dnes leží ulice Zenklova a Primátorská.

Převratným obdobím ve vývoji Libně je 19. století, kdy se venkovská obec mění v průmyslové předměstí. Původní usedlosti se postupně přeměňují na továrny. Vinice Švábka se mění na strojírnou Ruston (1832), na Košince vzniká Grabova továrna na voskové plátno (70. léta)... Největším libeňským podnikem se stala První českomoravská továrna na stroje (později ČKD), založená roku 1871.

Velký význam pro rozvoj průmyslu měla i železnice (Severní státní dráha a Rakouská severozápadní dráha), v 90. letech 19. stol. byl vybudován přístav s překladištěm. Rozvoj oblasti vyvolal i čilý stavební ruch, stavěly se nové činžovní domy, silnice na Prosek a Střížkov, vodovody a kanalizace... Roku 1896 získala Libeň tramvajové spojení s Karlínem. Roku 1898 byla Libeň povýšena na město (měla tehdy již více než 21 000 obyvatel) a roku 1901 byla připojena k Praze.

Na počátku 20. století vznikla v Libni řada významných staveb a institucí: hotel u Deuschů, pošta, kostel sv. Vojtěcha, Vychovatelna, sokolovna, palác Palmovka... Těsně před první světovou válkou byla započata výstavba komplexu nemocnice Na Bulovce. Po první světové válce začaly vznikat další činžovní domy např. v okolí Rokytky. V meziválečném období byla dokončena nemocnice, v dolní Libni pak vznikaly další významné stavby – palác Svět s biografem či obchodní dům Teta. Byl postaven libeňský plynojem, Libeňský most (dříve Baxův) a most Barikádníků (dříve Trojský). Roku 1927 bylo dokončeno přeložení hlavního řečiště Vltavy.

V 50. a 60. letech 20. století se celkový urbanistický ráz Libně moc nezměnil. Vznikaly nové činžovní domy v horní Libni a kolem Balabanky směrem do Vysochan. Zásadní ránou pro Libeň však byla výstavba nové železniční trati, tzv. Holešovické přeložky (1966–1980), která si vyžádala rozsáhlé demolice. Roku 1972 byla zrušena trať směrem na Těšnov

a s ní i tzv. nádraží Libeň dolní (u Palmovky). Další demolice pokračovaly i v 80. letech – při výstavbě velkokapacitních křižovatek U Kříže a na Vychovatelně. V souvislosti s výstavbou metra a autobusového nádraží na Palmovce padla historická zástavba židovského města v ulicích Na Žertvách a Na Hrázi.

Neutěšený rozvoj oblasti pokračoval i po roce 1990 zbořením usedlosti Nová Balabanka či architektonicky cenných průmyslových budov ve Voctářově ulici. Roku 1999 byla vyhlášena rozsáhlá stavební uzávěra na území Horní Libně kvůli plánované stavbě tunelu tzv. Libeňské spojky. V poslední době dochází k postupnému zastavování okolí bývalého libeňského přístavu a výstavba bude zřejmě pokračovat směrem na Rohanský ostrov. Avšak bez celkové urbanistické koncepce je přínos některých staveb diskutabilní.

Dnes je Libeň výrazně rozdělená. Velkokapacitní dopravní tahy ji izolují, tvoří v ní bariéry. Horní a Dolní Libeň jsou dvě odlišné čtvrti. Dolní Libeň se rozkládá kolem slepých ramen Vltavy a potoka Rokytky. Ač je z jihu od Palmovky ohrožována nekoordinovanou výstavbou, její struktura je poměrně kompaktní. V jejím centru se nachází několik významných budov (zámek, kostel, sokolovna...). Nově zrekonstruované podzámčí a přilehlé Thomayerovy sady jsou dějištěm mnoha aktivit.

Horní Libeň leží ve svahu, začíná tam, kde hlavní ulici Zenklovu předěluje mimoúrovňově vedená železnice a městský okruh. Struktura Horní Libně je značně roztržštěná. Máloměrý městský blok je celistvý, chybí zde nároží i celé uliční fronty. Zároveň Horní Libeň, krom nemocnice Na Bulovce, nedisponuje žádnou významnou veřejnou budovou. Postrádá centrum. Její historická náměstí jsou nenávratně zničena.



stabilní katastr 1842



výškopisný plán hl. m. Prahy s okolím 1920–1924



ortofoto 1953



ortofoto 2018

LIBEŇ DÁVNO ZMIZELÁ...



pověstný secesní pisoár, náměstí Na Stráži

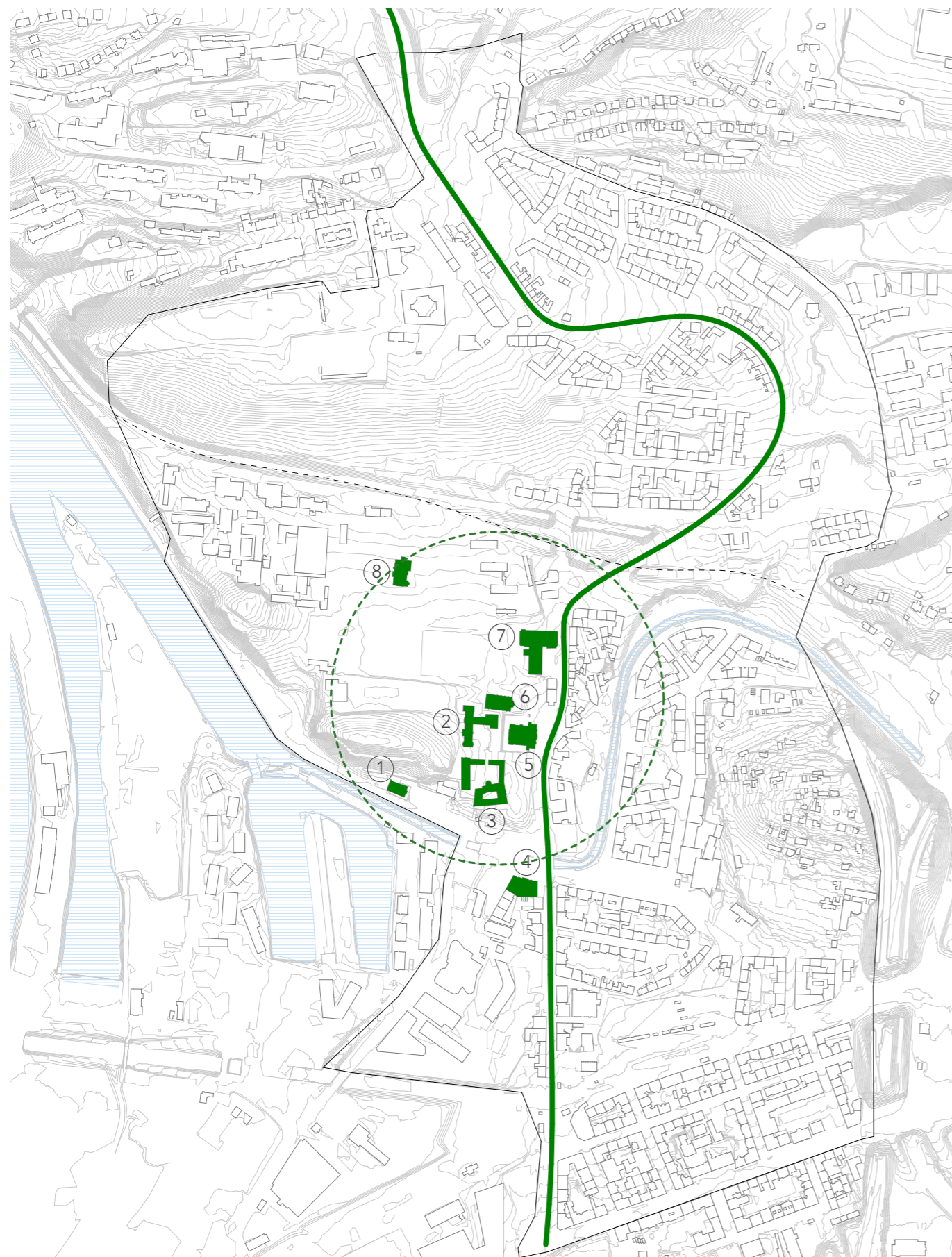


náměstí a ulice Na Stráži



náročí ulic Zenklova a Primátorská, téměř žádný dům již nestojí, na pravé straně zaniklé Horovo náměstí

DOLNÍ LIBEŇ – CENTRUM



DOLNÍ LIBEŇ – VÝZNAMNÉ BUDOVY A INSTITUCE



1. Löwitův mlýn
libeňské podzámčí, vedle potoka Rokytky, nově rekonstruované místo konání četných kulturních akcí, trhů...



2. gymnázium U Libeňského zámku
založeno roku 1907, jedno z nejstarších a největších pražských gymnázií, nyní 570 studentů



3. Libeňský zámek
na místě gotické tvrze postaven v 16. století, reprezentační prostor úřadu Prahy 8, konají se zde svatby apod.



4. palác Svět
bývalý obchodní dům s kinem, ikona hrabalovské Libně první poloviny 20. století, je v rekonstrukci



5. libeňská sokolovna
secesní budova architekta Emila Králíčka, krom pravidelných sokolských cvičení a akcí bývá dějištěm plesů apod.



6. kostel sv. Vojtěcha
secesní budova architekta Emila Králíčka, farní kostel římskokatolické církve, unikátní dřevěná konstrukce

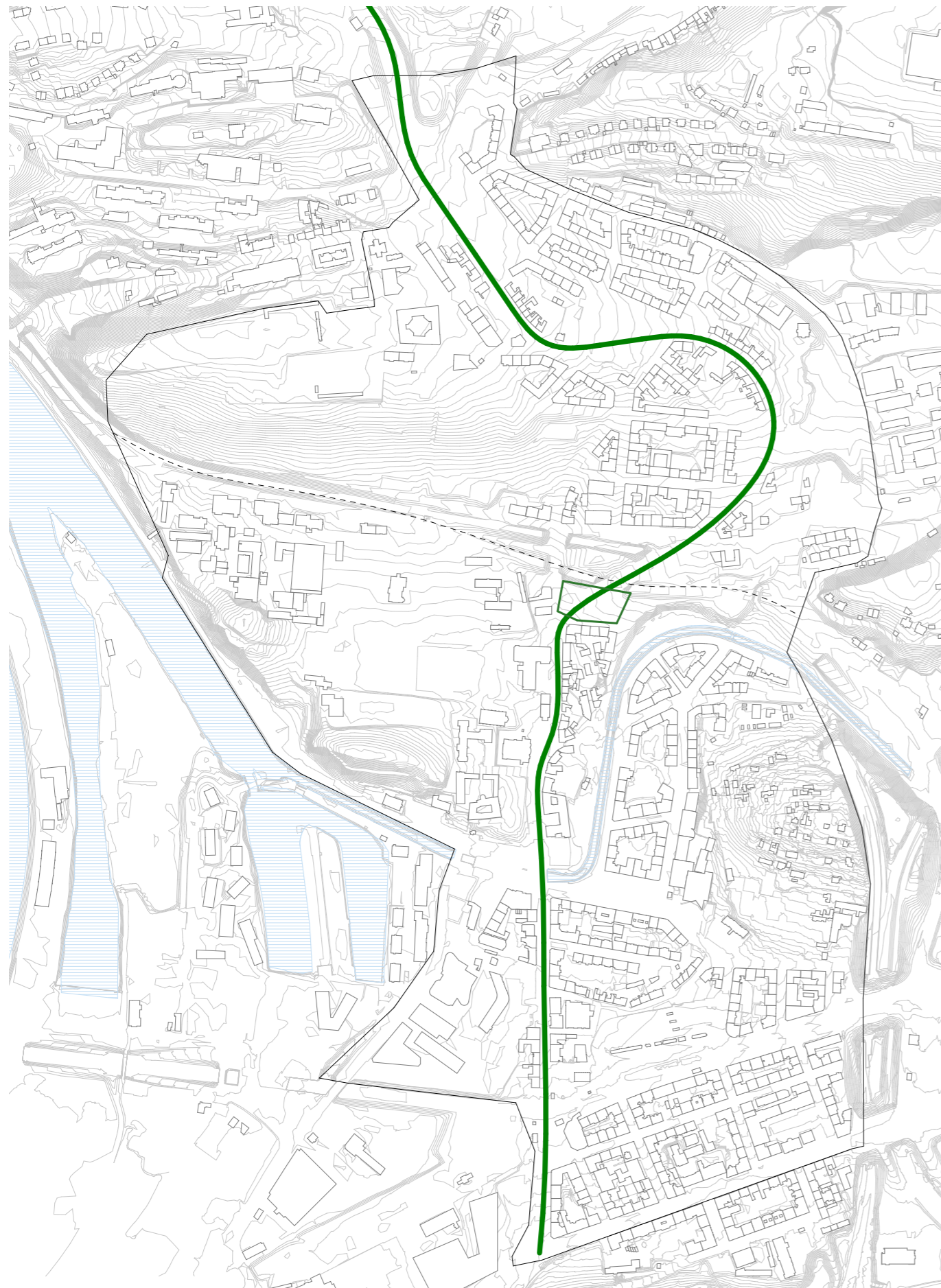


7. hlavní budova úřadu MČ Praha 8
tzv. Bílý dům, postaven na konci 80. let, jeho budoucnost je po plánovaném přesunutí úřadu nejistá



8. Grabova vila
postavena na konci 19. století, obklopena krásnou zahradou, sídlí v ní část úřadu Prahy 8

HORNÍ LIBEŇ – CENTRUM?



HORNÍ LIBEŇ – HOROVO NÁMĚSTÍ



1. fotografie současného stavu
pohled na hotel Jeřábek a Discoland Sylvie



2. fotografie současného stavu
pohled na činžovní domy vymezující neexistující náměstí



3. ortofoto 1953
Horovo náměstí mezi Zenklovou ulicí a Rokytkou



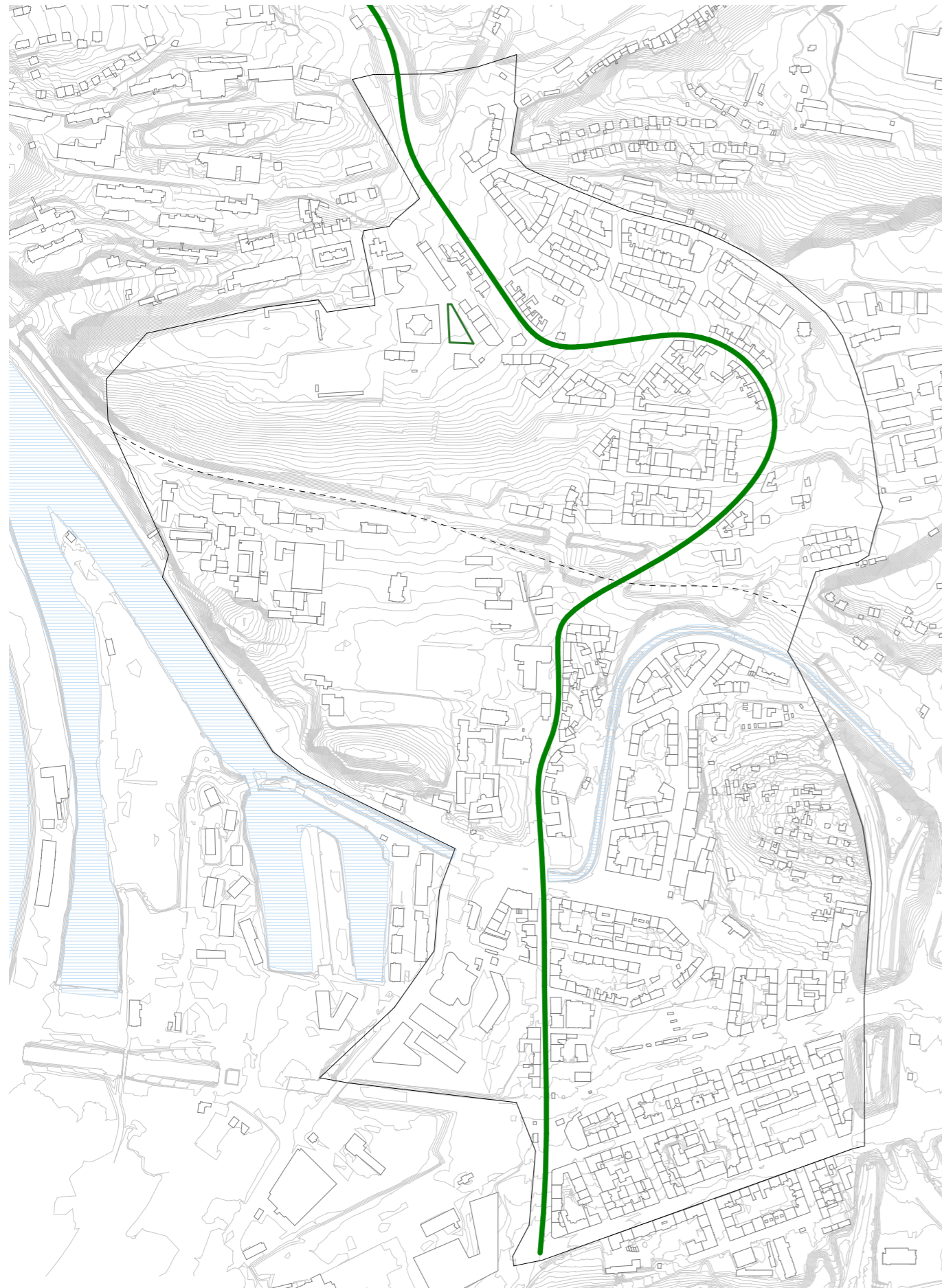
4. ortofoto 2018
Horovo „náměstí“ protnuté mostem mizí v křovinách

Předěl mezi Horní a Dolní Libní je dnes patrnější než býval. Město bylo násilně rozděleno železnicí a silnicí, rány je těžké zacelit. Dříve tu bývalo živé nároží dvou hlavních ulic (Zenklova a Primátorská, foto na str. 21) a na něj navazující Tyršovo náměstí (které vzniklo na místě odstřeleného vrchu Libušáku cca roku 1895). Náměstí bylo po roce 1940 přejmenováno na Kapersteinovo a v roce 1948 na Horovo, podle básníka Josefa Hory.

V 80. letech 20. stol. musela ustoupit většina původní nízké zástavby, téměř vesnického charakteru, výstavbě kapacitní komunikace a železnice. Horovo náměstí je tak dnes ohraničeno jen jednou uliční frontou činžovních domů první poloviny 20. století, z ostatních stran jej lemují křoviny a silniční most. Na západním okraji náměstí se pak nachází hotel Jeřábek, jediný reprezentant původní zástavby a chátrající budova nechvalně proslulého Discolandu Sylvie.

Náměstím v pravém slova smyslu se tato změť nenavazujících chodníků a neudržovaných travnatých ploch patrně už nikdy nestane. Logičtějším krokem by nyní bylo připojit stávající zelenou plochu k funkčnímu parku podél toku Rokytky. Výsek trávníku mezi ulicemi Zenklova a Primátorská na místě bývalého nárožního Jungmannova domu je možné buď zastavět nebo pojednat jako zpevněnou plochu a sjednotit tak obě ulice. Nutnou podmínkou k tomuto kroku je však snížení dopravní intenzity v ulici Primátorská. Měla by se zlepšit celková pěší prostupnost. K celkovému rozvoji území by mohla přispět výstavba nové železniční zastávky.

HORNÍ LIBEŇ – CENTRUM?



HORNÍ LIBEŇ – KAŠPAROVO NÁMĚSTÍ



1. fotografie současného stavu
pohled přes náměstí na ZŠ Na Korábě



2. fotografie současného stavu
„náměstí“ zblízka



3. ortofoto 1953
náměstí s přílehlou ZŠ, před tím, než vznikl park na jihu

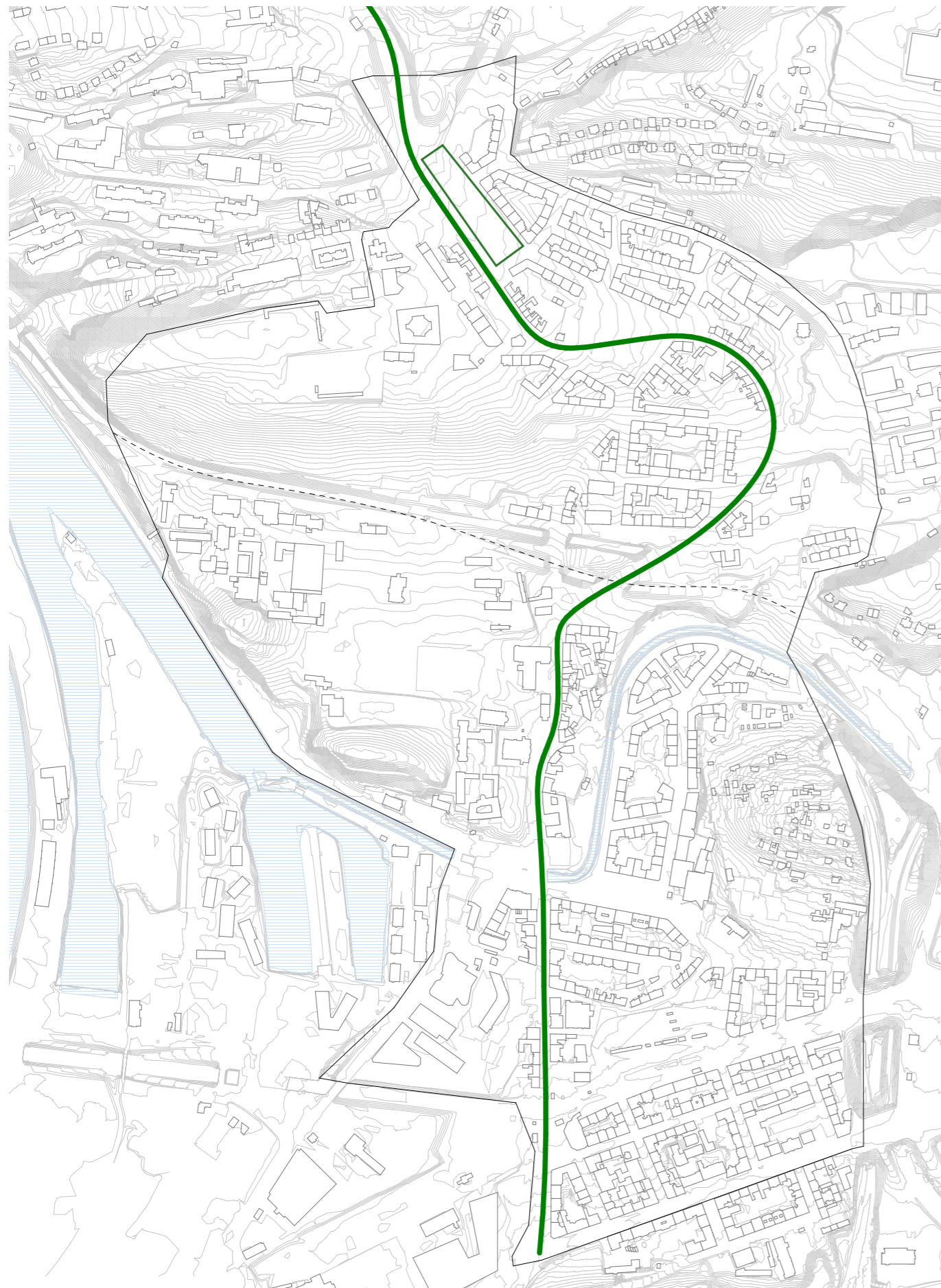


4. ortofoto 2018
Kašparovo náměstí si jako jediné zachovalo svůj půdorys

Kašparovo (dříve Chlumčanského) náměstí se nachází stranou od hlavní Zenklovy ulice. Jmenuje se po malíři a ilustrátorovi Adolfu Kašparovi. Vzniklo pravděpodobně se stavbou základní školy Na Korábě v roce 1890. Ale obestavěno souvislou uliční frontou z druhé strany a pojmenováno jako náměstí bylo až v období po druhé světové válce. Třetí strana trojúhelníkového náměstí je vymezena soliterním bytovým domem z počátku 20. století, který však náměstí moc dobře nedefinuje.

Samotné náměstí pak není v dobrém stavu. Zpevněné i nezpevněné plochy jsou značně zanedbané. Ne-nachází se zde jediná lavička. K pobytu je mnohem příjemnější přílehlý park Na Korábě s výhledem na celou Prahu. Na tomto náměstí lidé čas netráví. Pokud by ale bylo adekvátně udržováno a doplněno městským mobiliárem, mohlo by se stát atraktivním alespoň pro obyvatele okolních domů a žáky základní školy. Chybí málo a z neútluné džungle by se mohl stát příjemný městský prostor, ne však centrum.

HORNÍ LIBEŇ – CENTRUM?



HORNÍ LIBEŇ – NÁMĚSTÍ NA STRÁŽI



1. fotografie současného stavu
pohled na to, co bývalo náměstím



2. fotografie současného stavu
pohled na prázdný stavební blok, parkoviště



3. ortofoto 1953
původní čtvercové náměstí, dobře obestavené domy

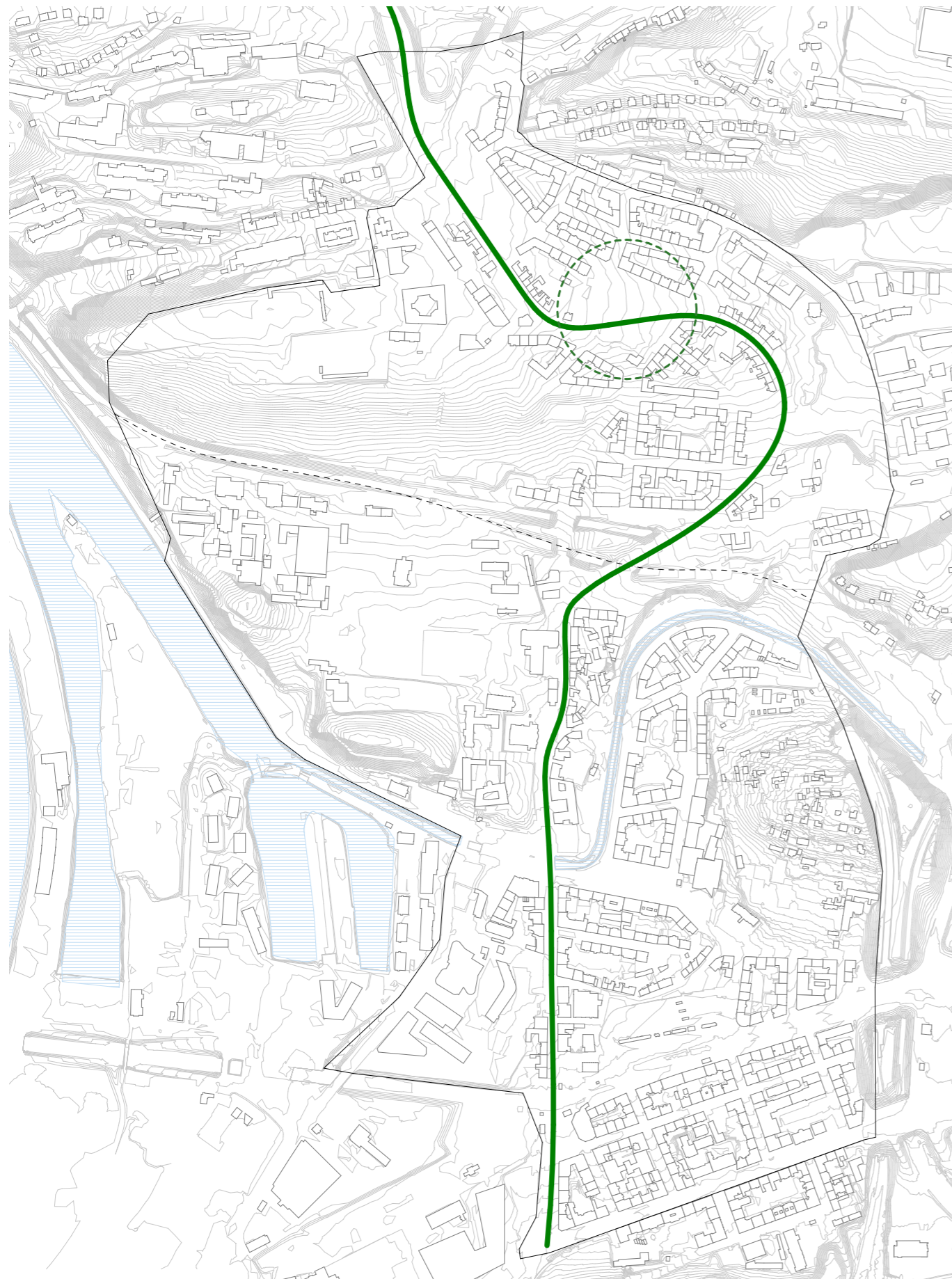


4. ortofoto 2018
„náměstí“ jakožto křižovatka vedle parkoviště a hl. silnice

Náměstí Na Stráži také pamatuje lepší časy. Bývalo obeháno domy s živým parterem, nacházely se na něm stánky a kruhový pisoár s lucernou (viz fotografie na str. 20), na který ve svých povídkách vzpomínal Bohumil Hrabal. Dnes je prostor náměstí jen špatně čitelný, neboť je rozdělen automobilovými komunikacemi. Naopak zcela nelogicky chybí automobilové propojení mezi ulicemi Na Korábě a Pod Čertovou skalou.

Má se to s ním stejně jako s ostatními libeňskými „náměstími“ – souvislá zástavba běží jen po jedné jeho straně (ulice Vosmíkových), v Zenklově ulici je blok nedokončen a ze severní strany zástavba chybí úplně (stejně jako v dříve zmiňovaných případech, padla za oběť při výstavbě mimoúrovňové křižovatky). To, co dnes vypadá jako náměstí, ale slouží jako parkoviště, je vlastně prázdný stavební blok. I pokud by nebyl parkovištěm, zmizelé náměstí by patrně nemohl nahradit, neboť jeho rozměry 50x130m měřítkově naprosto neodpovídají lokalitě. Samotné náměstí Na Stráži (dle místopisu) se nachází až na severní straně ulice Na Stráži. Dnes se prakticky jedná o izolační zeď v okolí nájezdů a podjezdů mimoúrovňové křižovatky. Na severozápadním rohu náměstí je navíc hlavní vstup do nemocnice Na Bulovce. Rehabilitace náměstí nejspíš vzhledem k dopravní zátěži okolí, která bude ještě navýšena po dokončení Libeňské spojky, nebude možná.

HORNÍ LIBEŇ – CENTRUM



HORNÍ LIBEŇ – NOVÉ NÁMĚSTÍ



1. fotografie současného stavu
pohled nahoru ulicí Zenklovou, tramvajová zastávka



2. fotografie současného stavu
pohled přes prázdnou plochu, budoucí náměstí



3. ortofoto 1953
dříve bývalo místo zastavěné nízkou libeňskou zástavbou



4. ortofoto 2018
dnes jsou tu dva prázdné městské bloky a automyčka

Jako lokalitu vhodnou k umístění nového náměstí jsem zvolila dva prázdné městské bloky vymezené ulicemi Primátorská, Na Dědince, Vosmíkových a Ve Vrchu. Místo se nachází v samém středu Horní Libeň, navíc zde má zastávku tramvaj. Prostor protíná plánovaný tunel Libeňská spojka. Dojde-li k jeho realizaci, bude velmi nákladné severní blok zcela zastavět, jak tomu bývalo dříve. I proto navrhuji prázdný prostor na sever od Zenklovy ponchat, pouze jej upravit a definovat pomocí nových domů tak, aby mohl fungovat jako náměstí.

V současné době místo není ani náměstím, ani parkem. Jedná se o nepříliš udržovaný plácek, protnutý provizorními chodníčky. Krom tramvajových zastávek se zde nenachází žádný městský mobiliář. Na severním okraji v ulici Vosmíkových je vzrostlá zeleň, taktéž neudržovaná. Jižní blok mezi ulicemi Primátorská a Ve Vrchu je úplně zarostlý náletovou zelení a oplocený. Jediné funkční místo představuje tradiční hospůdka U Jarolímku v její jižní části bloku. Na západním okraji, v ulici Na Dědince se nachází automyčka a parkoviště, což jen dotváří neutěšený pocit z nedefinovaného (ne)městského prostoru.

A po kom se místo jmenuje? Řeznická rodina Vosmíkových, mimo další odbojovou činnost, prostřednictvím svého spolupracovníka hostinského Františka Jarolímka (jehož restaurace dodnes funguje) zásobovala jídlem parašutisty, kteří později spáchali atentát na Reinharda Heydricha. Téměř celá rodina byla poté popravena. Dnes se na místě jejich řeznického krámků v ulici Zenklova č.p. 113 nachází pamětní deska.



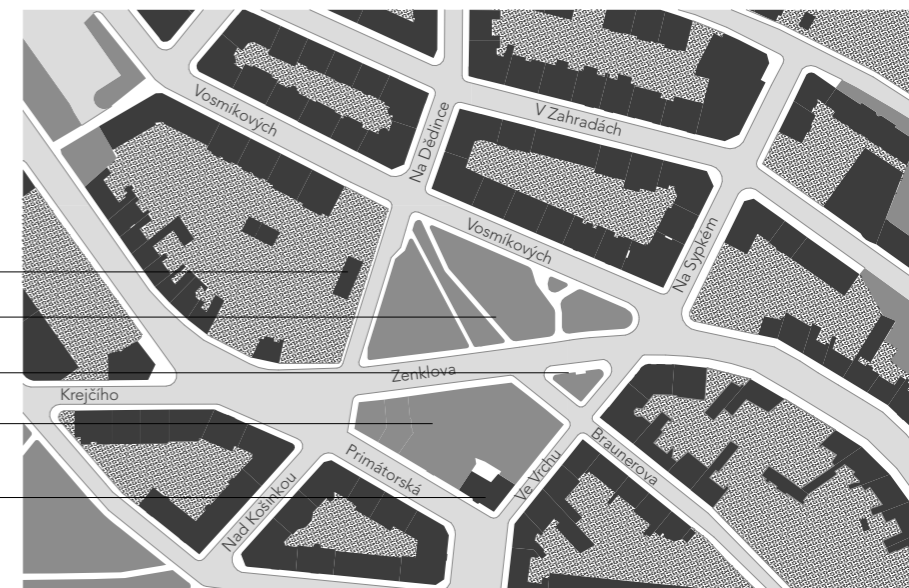
historická fotografie, nedatováno
pohled dolů Zenklovou ulicí, zástavba po obou stranách ulice



fotografie současného stavu
stejný pohled, ale domů výrazně ubylo

současný stav

- automyčka
- neudržovaný travnatý plácek
- tramvajová zastávka
- oplocený zarostlý blok
- hospůdka U Jarolímků



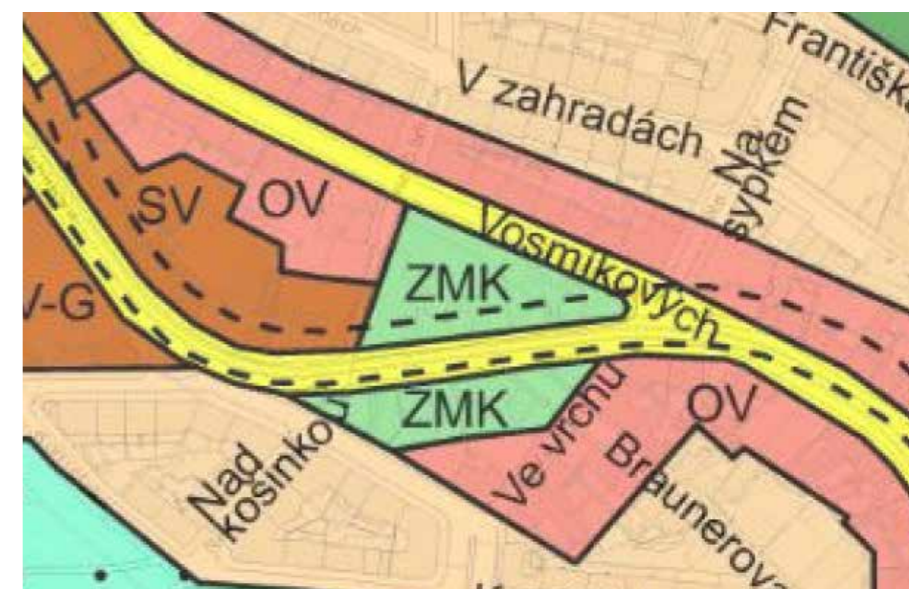
historická fotografie, 70. léta 20. století
ulice na Dědince



fotografie současného stavu
Na Dědince – vpravo automyčka, parkoviště, vlevo prázdko

platný územní plán

Územní plán na většině řešeného území vymezuje ZMK tzn. zeleň. To odpovídá stavu, avšak postrádá to opodstatnění jak historicky, tak logicky z hlediska struktury města. Na jih od území se navíc nachází krásný park na Korábě a směrem na severovýchod přírodní památka Prosecké skály. Deficit zeleně, tak dle mého názoru, není v území problémem. Ostatní plochy jsou značeny jako území čistě obytné nebo obytné smíšené, což odpovídá charakteru místa.



fotografie současného stavu
tradiční hospůdka U Jarolímků, založena 1874

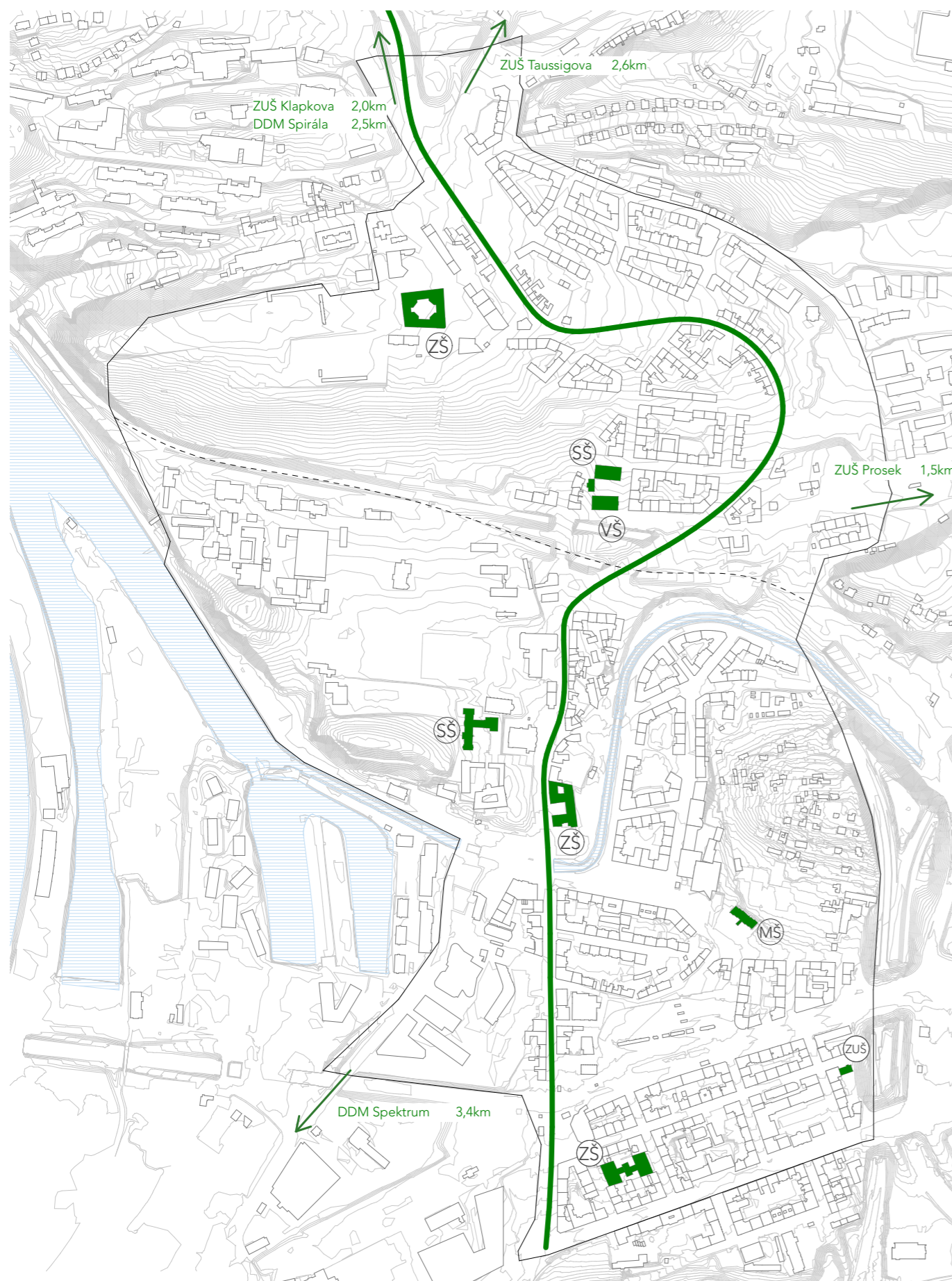


fotografie současného stavu
pohled přes Zenklovu ulici směrem do ul. Nad Košínkou

metropolitní plán

V metropolitním plánu je řešené území bílé, tedy určené k zastavění. Dovoleno je maximálně 6 podlaží, což odpovídá charakteru okolní zástavby (většinou 4–5 NP + podkrovní). Horní Libeň je dle MP stabilní zastavitelná obytná lokalita s blokovou strukturou. Zenklova třída je značena jako ulice čtvrtové úrovně (modrá tečkovaná), což znamená, že parter by měl navazovat na uliční prostranství, měl by být využitelný pro městskou vybavenost. Je patrné, kudy je veden koridor plánované Libeňské spojky (červená se šrafou).





Při hledání funkcí pro nové náměstí, jsem se zaměřila na lokální občanskou vybavenost. Nepředpokládám, že by řešené území mělo potenciál pro umístění celoměstské funkce. V místě naopak chybí základní vybavenost, ať už se jedná o supermarket či mateřskou školu.

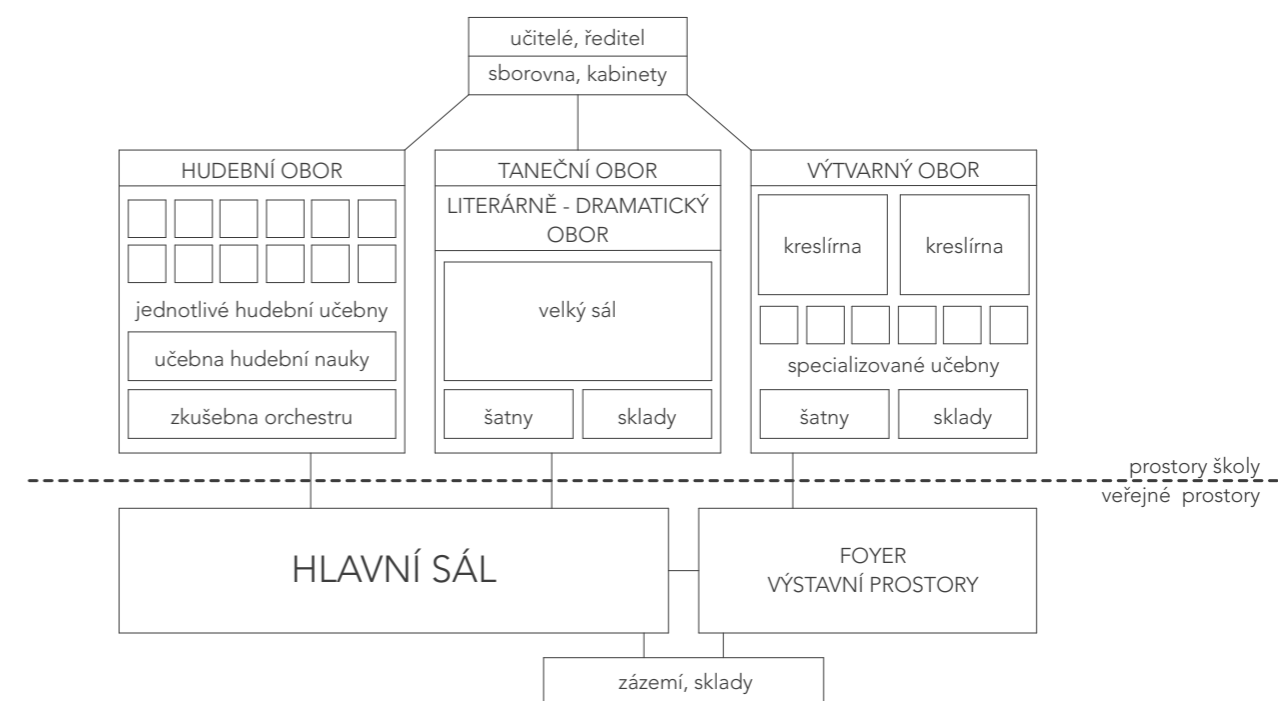
Základní školy jsou v Libni tři – ZŠ Bohumila Hrabala (ve dvou budovách na Elsnicově náměstí a v ulici Na Korábě) a ZŠ Palmovka. Ve středu Dolní Libně se nachází zmíněné gymnázium U Libeňského zámečku a v Horní Libni pak víceleté soukromé gymnázium PORG a soukromá vysoká škola Ambis.

Co se týče mimoškolních aktivit, mnoho toho Libeň nenabízí. Na Palmovce v ulici Novákových funguje detašované pracoviště ZUŠ Klapkova se zaměřením na literárně-dramatický obor. V Sokolovské ulici směrem do Karlína se nachází Klub Mapa, který je otevřeným klubem pro děti a mládež a nabízí volnočasové využití na nízkoprahové bázi. Vedle organizovaných aktivit a kroužku doučování, je zde prostor pro „neorganizované“ trávení volného času. Jeho kapacita je však omezená. Na úbočí vrchu Kotlaska se nachází komunitní centrum Kotlaska, které je zaměřené na zahradničení. Nejbližší domy dětí a mládeže a základní umělecké školy jsou vzdálené v řádu jednotek kilometrů, několik zastávek autobusem či tramvají.

Alespoň možnosti sportovních aktivit jsou zajištěny dobře. Krom sokolovny se v Libni nachází velký sportovní areál Meteor s fotbalovým hřištěm, volejbalovými a tenisovými kurty. V okolí Palmovky pak existují taneční, jógové a fitness centrum a lezecká stěna. V Horní Libni působí atletický klub AC Praha 1890. Ve Sportcentru Na Korábě jsou taktéž kurty na tenis a beachvolejbal.

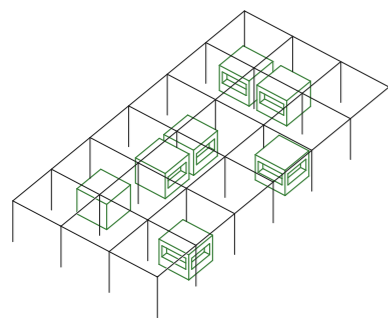
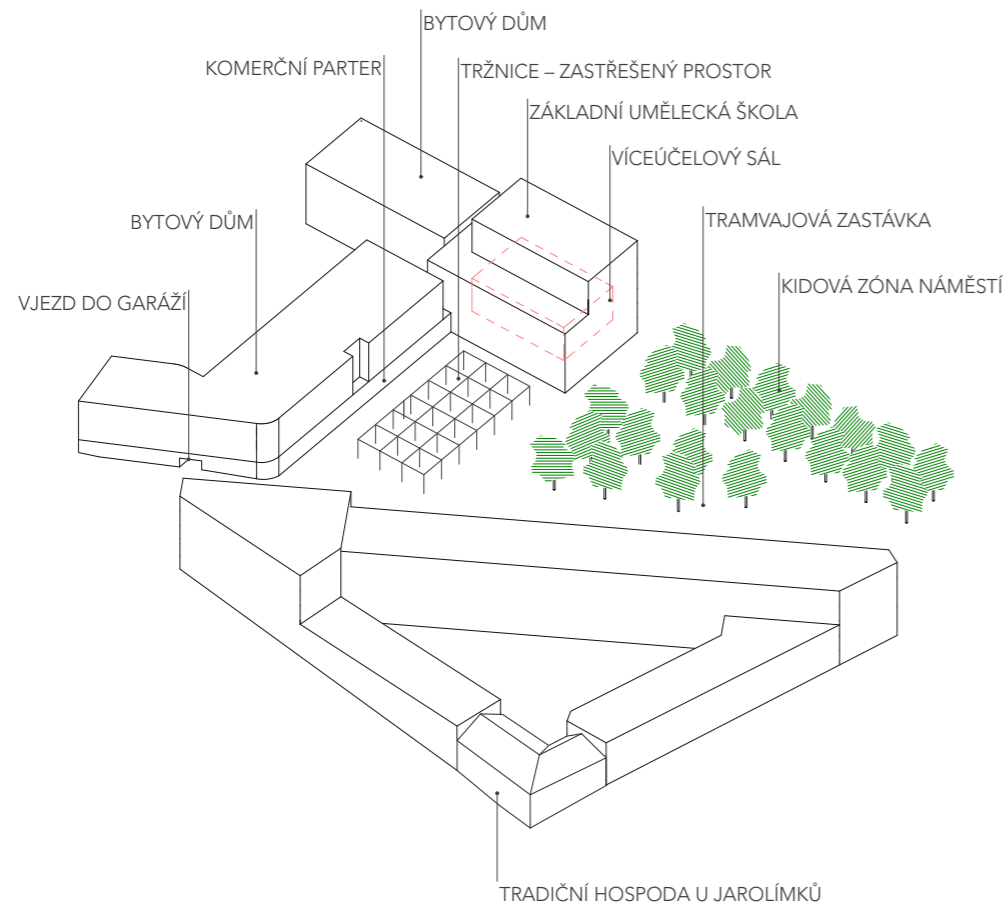
Rozhodla jsem se, že na nové náměstí umístím základní uměleckou školu, která zaplní deficit tohoto typu aktivit v okolí. Všechny blízké ZUŠ (Klapkova, Taussigova a Prosek), totiž dlouhodobě bojují s nedostatkem kapacity, jsou nuceny pořádat přijímací řízení a některé uchazeče odmítat, což mi u dětí ve věku 6-8 let připadá velmi nešťastné. Všechny výše zmíněné ZUŠ mají okolo 1000 žáků a 40 pedagogů. Ve svém návrhu cílím na podobně velkou instituci, s předpokladem, že počet obyvatel Libně (a tudíž potenciálních žáků školy) se vzhledem k velkým územním rezervám v budoucnu navýší.

Krom běžného programu, který naplní standardní potřeby čtyř oborů, které se na ZUŠ dle rámcového vzdělávacího programu MŠMT vyučují, navrhuji v budově i víceúčlový sál. Ten bude sloužit jednak potřebám školy, jednak se stane reprezentačním prostorem Horní Libně, bude sloužit k pořádání kulturních akcí, konferencí apod.

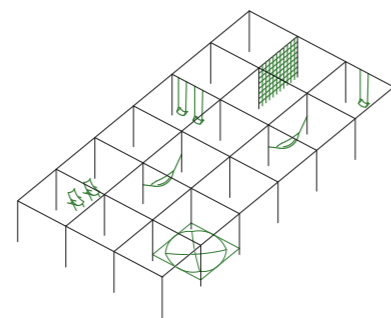


NÁVRH

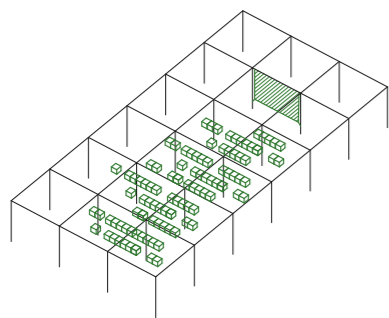




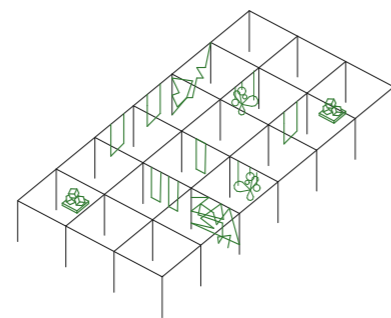
stánky, trhy, street food



hravé místo k odpočinku, lelkování



letní kino, setkání občanů



výstavy, veletrh kroužků ZUŠ

Urbanistické řešení

Náměstí jsem se vzhledem k trasování tunele Libeňské spojky a morfologii terénu (který je v tomto místě nejméně svažité) rozhodla umístit do severního trojúhelníku mezi ulicemi Zenklova, Vosmíkových, Na Dědince. Jižní trojúhelník navrhuji k zastavení se zachováním hostince U Jarolímků, zástavba by měla reagovat na jeho měřítko. Počítám i se zastavením prázdného nároží mezi ulicemi Na Sypkém a Zenklova, aby nové náměstí bylo dobře definováno zástavbou ze všech stran. Těmito budovami se však v diplomním projektu blíže nezabývám.

Dopravní řešení

Jelikož vymezené náměstí by při rozloze téměř 10000m² měřítkově neodpovídalo svému významu ani lokalitě, rozhodla jsem se vystoupit navrhovaným domem z hranic původního městského bloku, a tím náměstí zmenšit na cca 7000m². To s sebou přineslo zrušení ulice Na Dědince mezi ulicemi Zenklovou a Vosmíkových. Potřebné spojení bude nahrazeno spojením mezi ulicemi Na Korábě a Pod Čertovou skalou, které bude, předpokládám, po dokončení tunelu obnoveno. Pěší prostupnost náměstím tímto krokem nebude zásadně ovlivněna. Pro potřeby dvou bytových domů navrhuji jednosměrnou společnou garáž v 1.NP s vjezdem z ulice Zenklova a výjezdem do ulice Vosmíkových. Parkování pro ZUŠ bude řešeno na ulici.

Bytové domy

Základem mého návrhu je dotvoření bloku v místě stávající automyčky. Navrhuji zde dva bytové domy spojené společnou garáží a vnitroblokem. Jsou založeny na desce nad tunelem, proto je garáž umístěna netradičně v 1.NP. Do náměstí a ulice je však skryta za obchodními jednotkami, městskému prostoru tedy nijak neškodí, ba právě naopak. Větší, nárožní dům má dva vstupy – z náměstí a z ulice Zenklovy, navazuje na původní, nižší zástavbu, proto má jen 4 NP. Ve 2. NP mají byty zahrádky, v dalších podlažích pak ložie.

Druhý bytový dům v ulici Vosmíkových navazuje na vyšší zástavbu, má 5 NP. V přízemí se nachází pouze garáž, sklípky a technické zázemí, neboť obchodní parter by zde, vzhledem k charakteru ulice neměl význam. Skladba bytů je různorodá od nejmenších garsonek po velké čtyřpokojové byty.

Základní umělecká škola

Z dokončeného bloku výrazně vystupuje budova školy. Je nejvyšší ze všech okolních domů. Tvoří dominantu náměstí. Hlavním prvkem školy je víceúčelový sál, který přesahuje tři podlaží a dále se v půdoryse propisuje jako sál taneční ve 4.NP a uskočená hmota v posledních dvou podlažích. Dalším výrazným prvkem domu je komunikační jádro s odpočívadly, jehož prosklení artikuluje průčelí domu. V běžných podlažích se od hlavního schodiště vine kolem hmoty sálu prstýnek hudebních učeben. V 5.NP lze vystoupit na pochozí střechu. V posledním podlaží s nejlepším výhledem se nachází výtvarné učebny. Do školy se vstupuje z náměstí. V přízemí se kromě sálu se zázemím nachází převýšené foyer, které může zároveň sloužit jako výstavní prostor. Sál je vybavený teleskopickou tribunou, lze jej tak využít jak pro divadlo nebo koncert, tak pro ples.

Škola je založena mimo vedení tunelu, je částečně podsklepena, v suterénu se nachází technické zázemí.

Náměstí a tržnice

Náměstí dělím na dvě části. V části, která leží mezi školou a nárožním domem navrhuji lehkou ocelovou konstrukci, která poskytuje stín. Může sloužit jako tržnice, letní kino, místo pro festivaly, výstavy... V západní části náměstí pak umístím klidovou zónu se sezením a stromy. Mezi stromy bude stát socha Petra Zenkla, československého politika a primátora Prahy, jehož jméno nese hlavní libeňská třída.

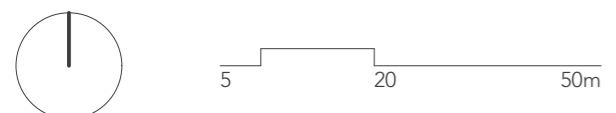
Materialita

Na náměstí navrhuji dva typy dlažby – maloformátovou kostku ve více zatížených částech a velkoformátovou zatravnovací dlažbu v klidových částech pod stromy.

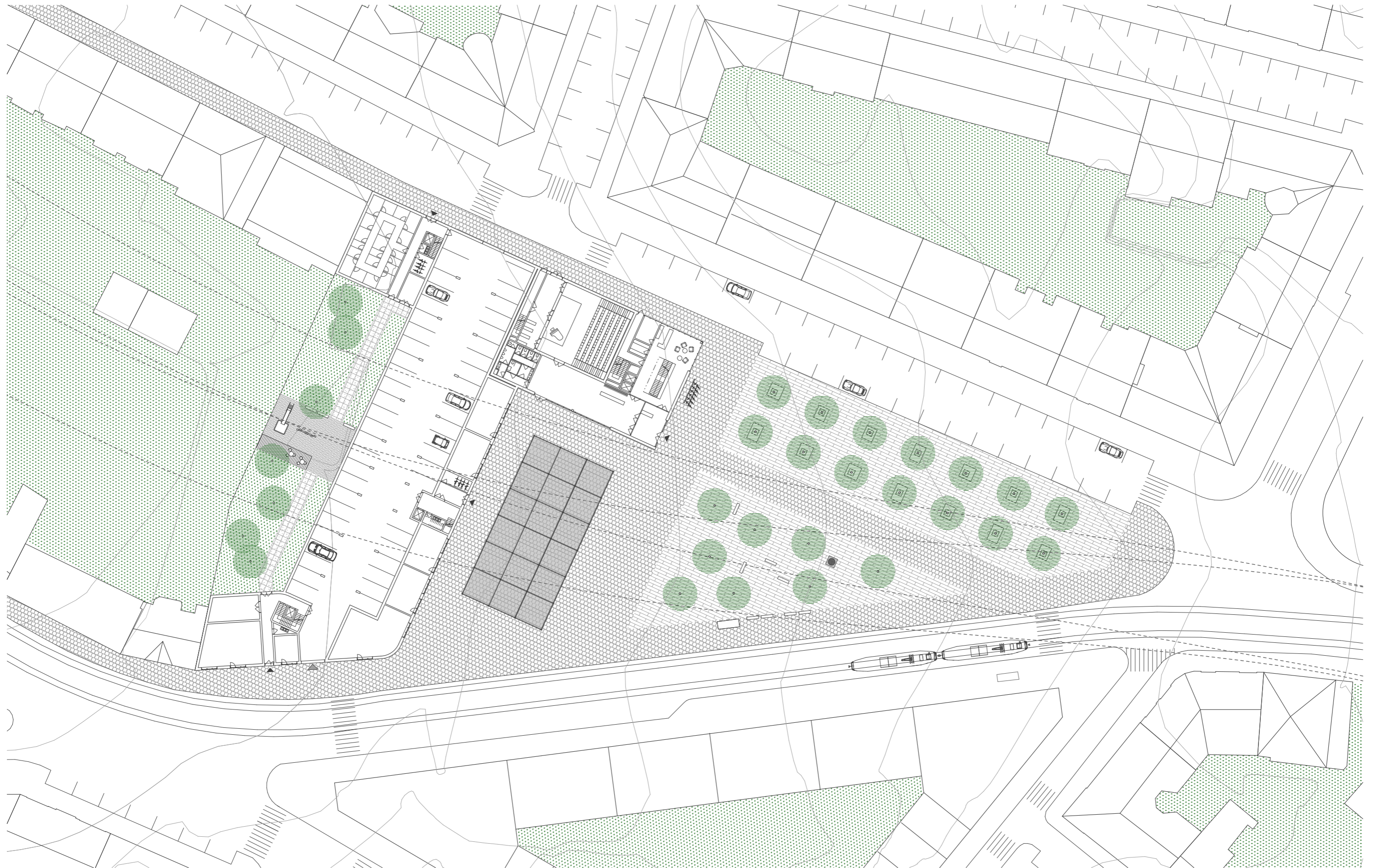
Bytové domy jsou omítnuty světlou omítkou, fasádu artikulují římsy z betonových prefabrikátů. Fasáda školy je navržena v principu malých a velkých prosklených ploch. Menší okna ústí do běžných tříd a kabinetů. Větší prosklení pak značí, že se za nimi děje něco víc – nachází se tam komunikační jádro, velká třída či taneční sál. Okna jsou kromě žlutých rámců zvýrazněna i ocelovými profily na fasádě, taktéž žlutými. Plochy mezi běžnými okny ve sdruženém pásku jsou obloženy světlými vláknocementovými deskami.

AXONOMETRIE

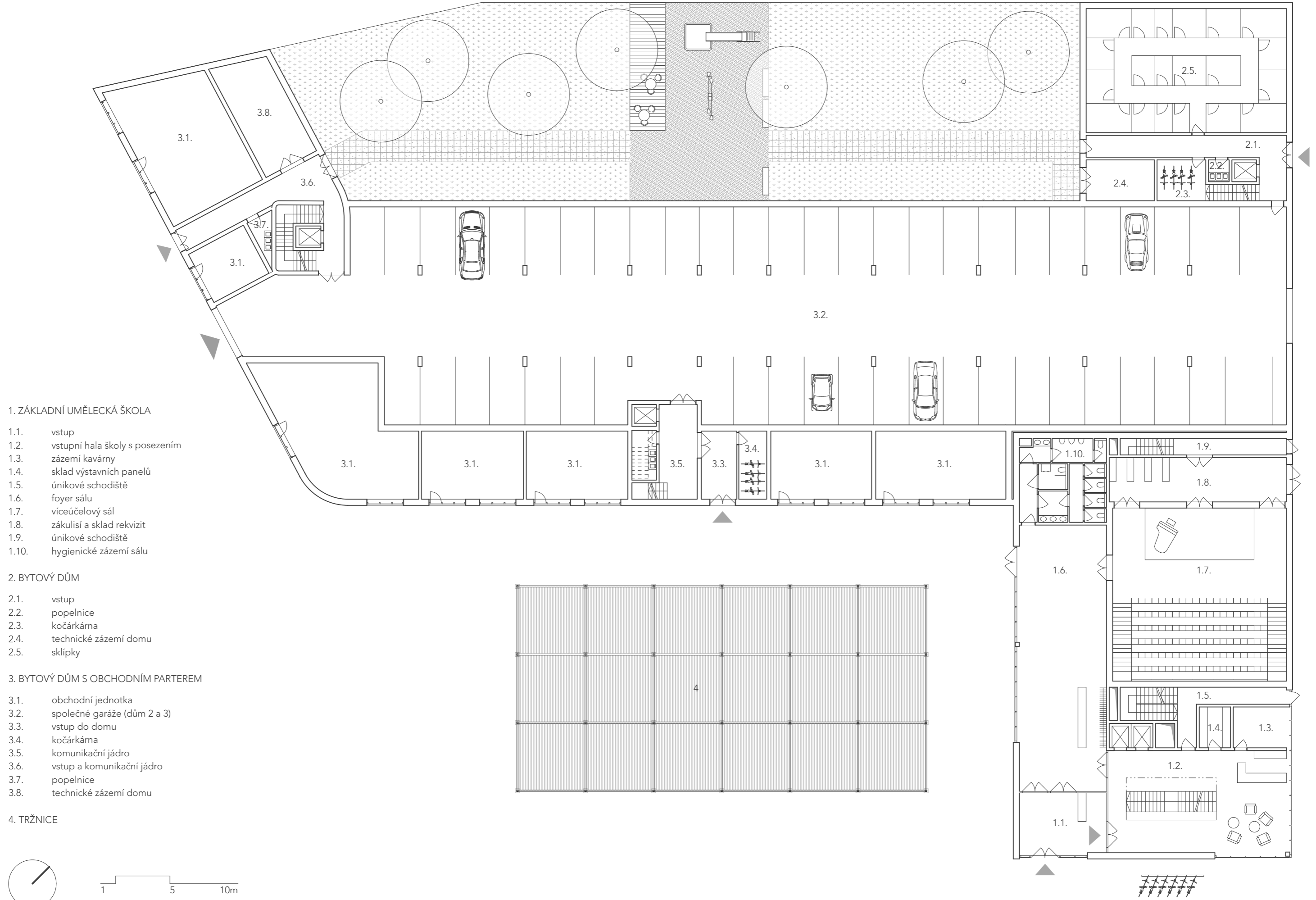




PARTER



5 15 30m



1. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

- 1.1. vstup
- 1.2. vstupní hala školy s posezením
- 1.3. zázemí kavárny
- 1.4. sklad výstavních panelů
- 1.5. únikové schodiště
- 1.6. foyer sálu
- 1.7. víceúčelový sál
- 1.8. zákulisí a sklad rekvizit
- 1.9. únikové schodiště
- 1.10. hygienické zázemí sálu

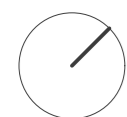
2. BYTOVÝ DŮM

- 2.1. vstup
- 2.2. popelnice
- 2.3. kočárkárna
- 2.4. technické zázemí domu
- 2.5. sklípky

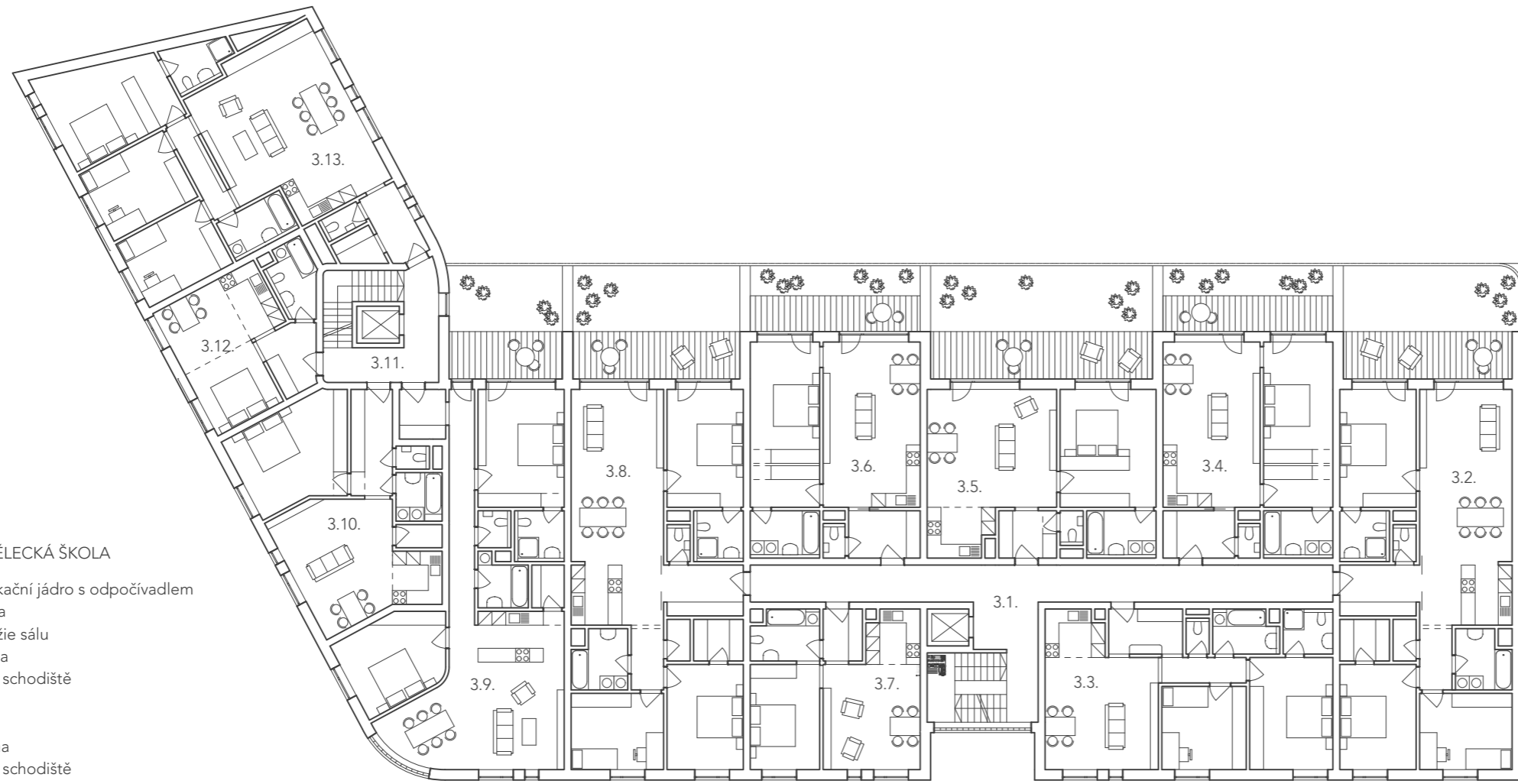
3. BYTOVÝ DŮM S OBCHODNÍM PARTEREM

- 3.1. obchodní jednotka
- 3.2. společné garáže (dům 2 a 3)
- 3.3. vstup do domu
- 3.4. kočárkárna
- 3.5. komunikační jádro
- 3.6. vstup a komunikační jádro
- 3.7. popelnice
- 3.8. technické zázemí domu

4. TRŽNICE



1 5 10m



1. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

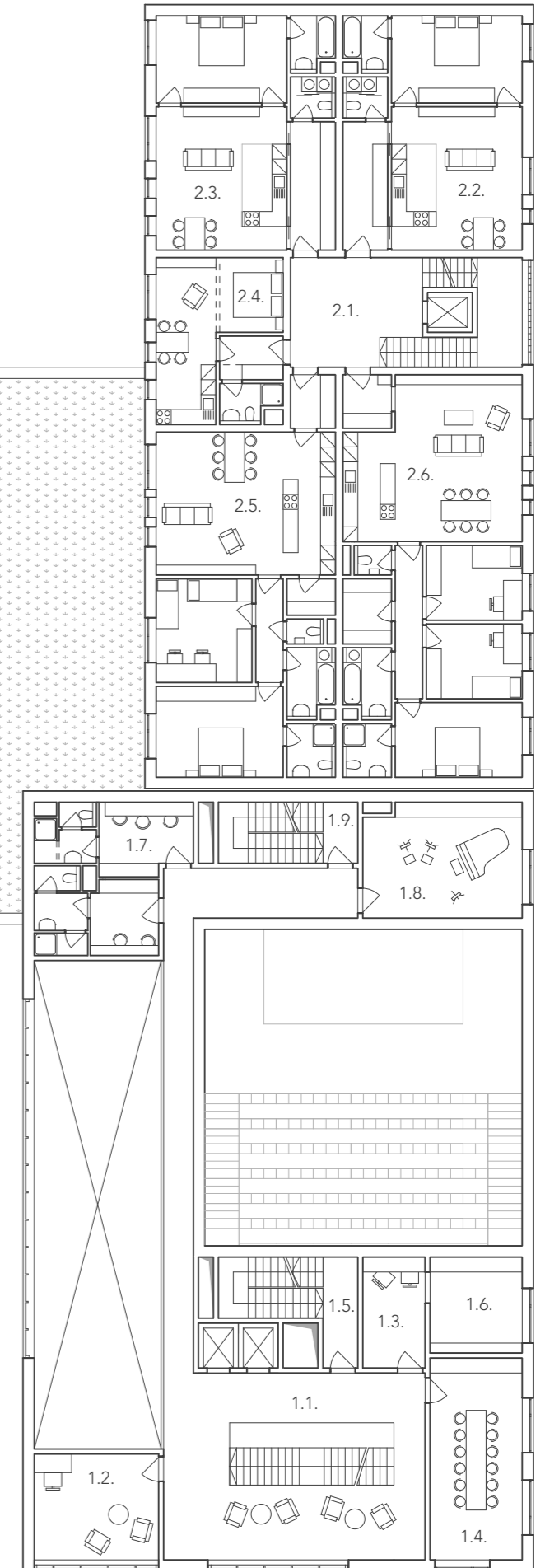
- 1.1. komunikační jádro s odpočívadlem
- 1.2. ředitelna
- 1.3. zvuk, režie sálu
- 1.4. sborovna
- 1.5. únikové schodiště
- 1.6. sklad
- 1.7. šatny
- 1.8. zkušebna
- 1.9. únikové schodiště

2. BYTOVÝ DŮM

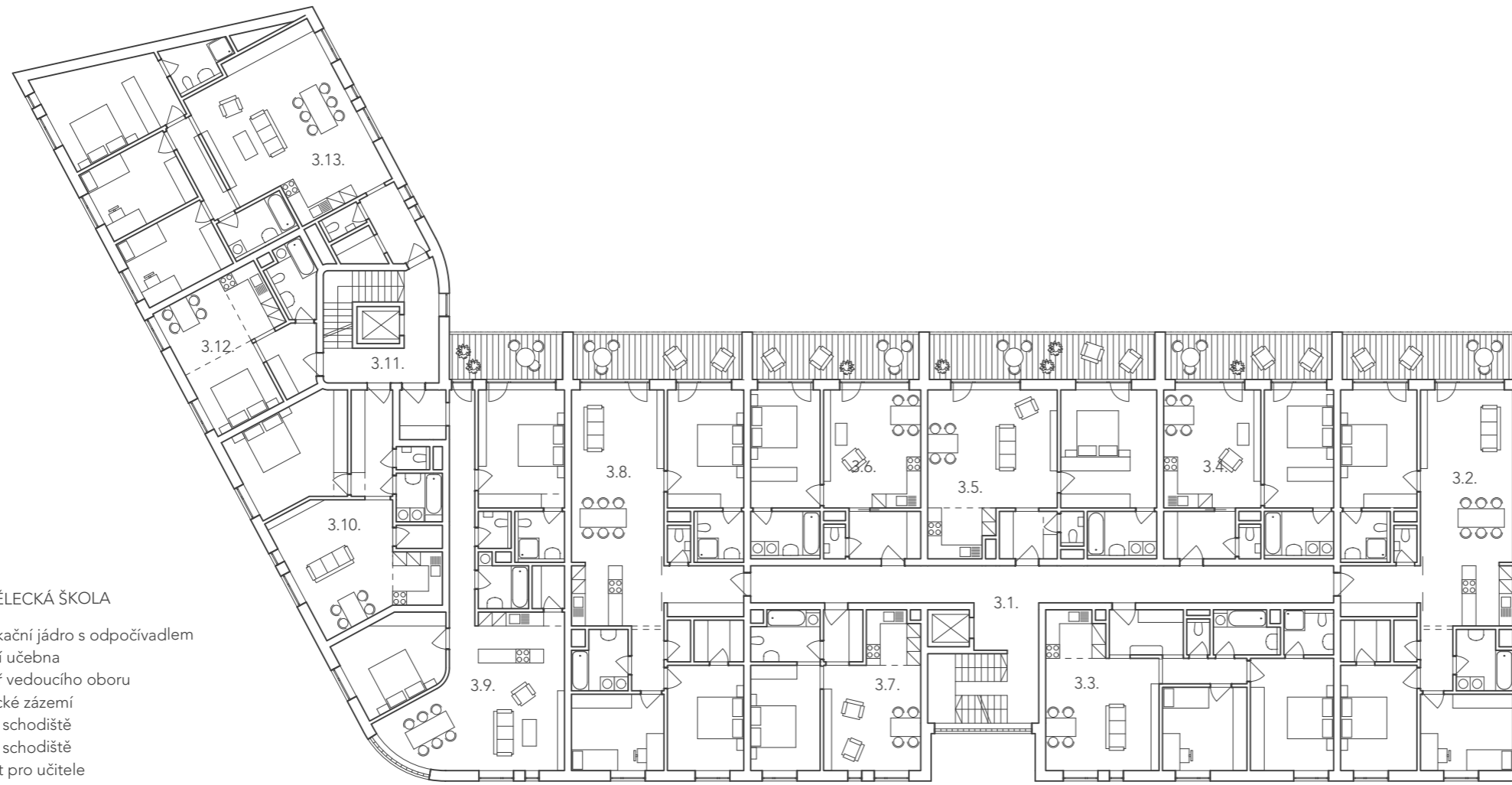
- 2.1. komunikační jádro
- 2.2. byt 2kk – 64m²
- 2.3. byt 2kk – 64m²
- 2.4. byt 1kk – 32m²
- 2.5. byt 3kk – 98m²
- 2.6. byt 4kk – 109m²

3. BYTOVÝ DŮM S OBCHODNÍM PARTEREM

- 3.1. komunikační jádro
- 3.2. byt 4kk – 108m² + 36m² zahrádka
- 3.3. byt 3kk – 80m²
- 3.4. byt 2kk – 65m² + 22m² zahrádka
- 3.5. byt 2kk – 68m² + 47m² zahrádka
- 3.6. byt 2kk – 65m² + 22m² zahrádka
- 3.7. byt 1kk – 48m²
- 3.8. byt 4kk – 108m² + 36m² zahrádka
- 3.9. byt 3kk – 105m² + 25m² zahrádka
- 3.10. byt 2kk – 64m²
- 3.11. komunikační jádro
- 3.12. byt 1kk – 36m²
- 3.13. byt 4kk – 116m²



1 5 10m



1. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

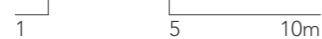
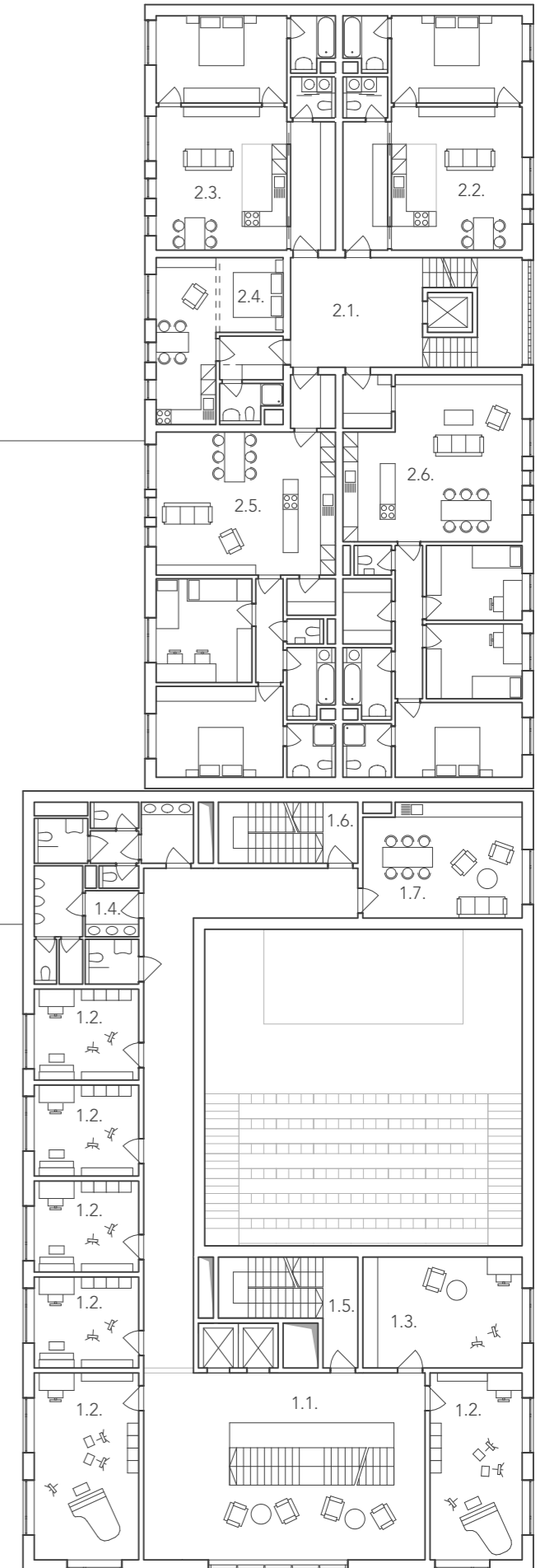
- 1.1. komunikační jádro s odpočívadlem
- 1.2. hudební učebna
- 1.3. kancelář vedoucího oboru
- 1.4. hygienické zázemí
- 1.5. únikové schodiště
- 1.6. únikové schodiště
- 1.7. místnost pro učitele

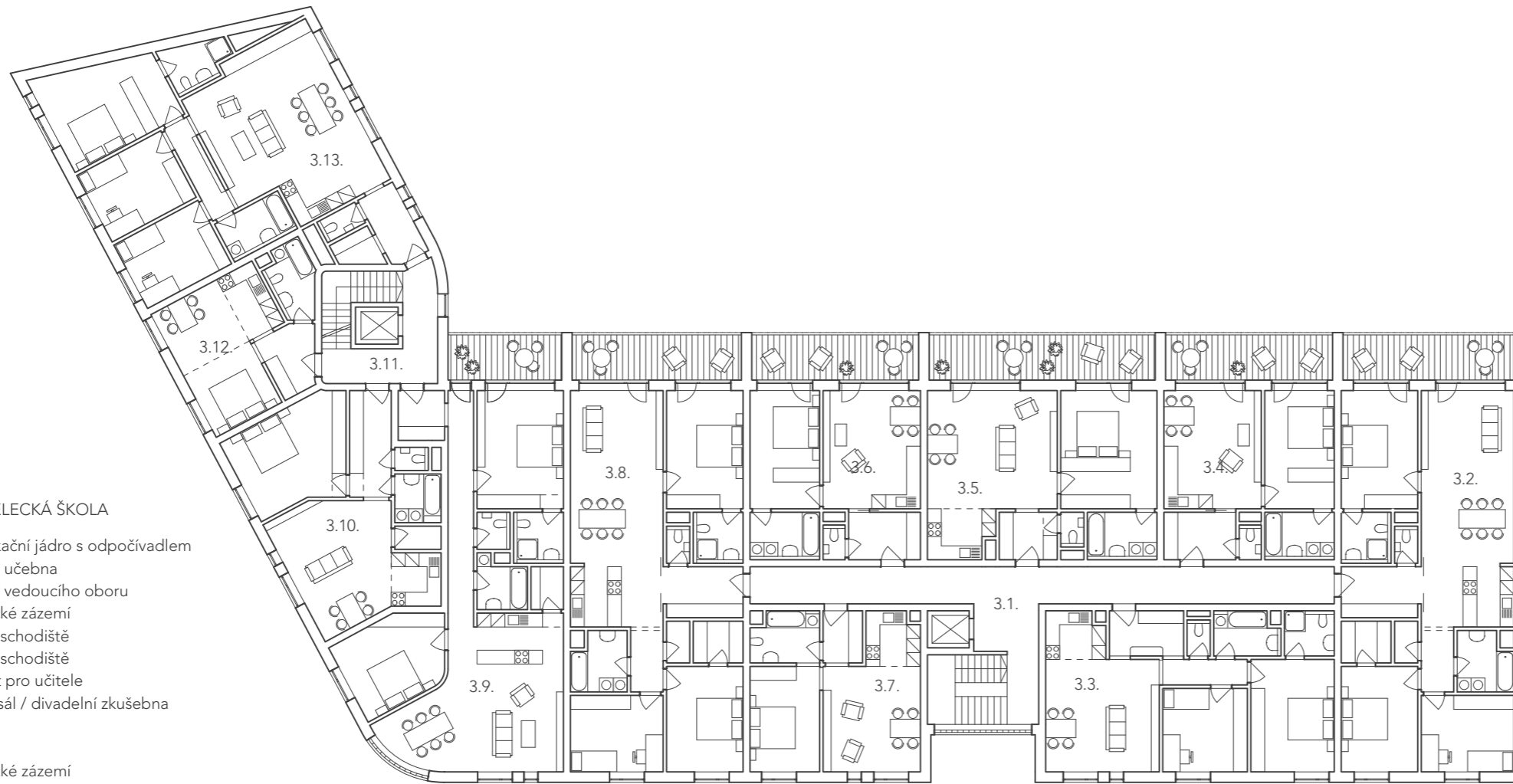
2. BYTOVÝ DŮM

- 2.1. komunikační jádro
- 2.2. byt 2kk – 64m²
- 2.3. byt 2kk – 64m²
- 2.4. byt 1kk – 32m²
- 2.5. byt 3kk – 98m²
- 2.6. byt 4kk – 109m²

3. BYTOVÝ DŮM S OBCHODNÍM PARTEREM

- 3.1. komunikační jádro
- 3.2. byt 4kk – 108m² + 15m² terasa
- 3.3. byt 3kk – 80m²
- 3.4. byt 2kk – 50m² + 15m² terasa
- 3.5. byt 2kk – 68m² + 20m² terasa
- 3.6. byt 2kk – 50m² + 15m² terasa
- 3.7. byt 1kk – 48m²
- 3.8. byt 4kk – 108m² + 15m² terasa
- 3.9. byt 3kk – 105m² + 10m² terasa
- 3.10. byt 2kk – 64m²
- 3.11. komunikační jádro
- 3.12. byt 1kk – 36m²
- 3.13. byt 4kk – 116m²





1. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

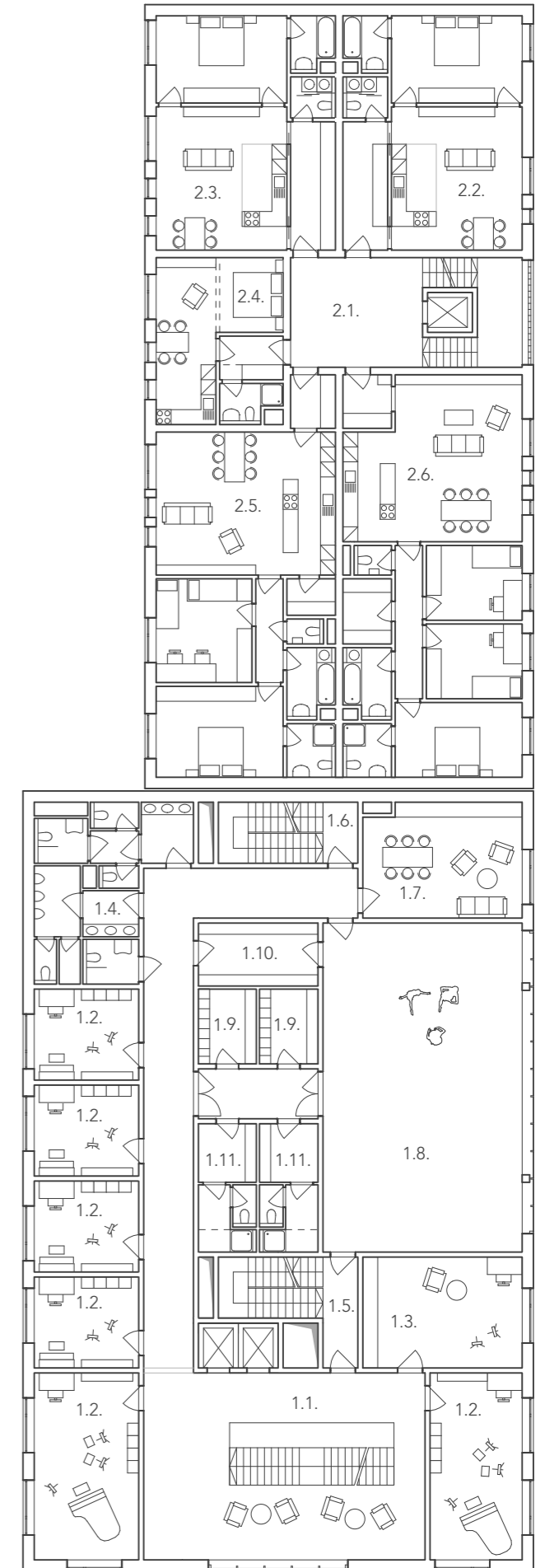
- 1.1. komunikační jádro s odpočívadlem
- 1.2. hudební učebna
- 1.3. kancelář vedoucího oboru
- 1.4. hygienické zázemí
- 1.5. únikové schodiště
- 1.6. únikové schodiště
- 1.7. místnost pro učitele
- 1.8. taneční sál / divadelní zkušebna
- 1.9. šatny
- 1.10. sklad
- 1.11. hygienické zázemí

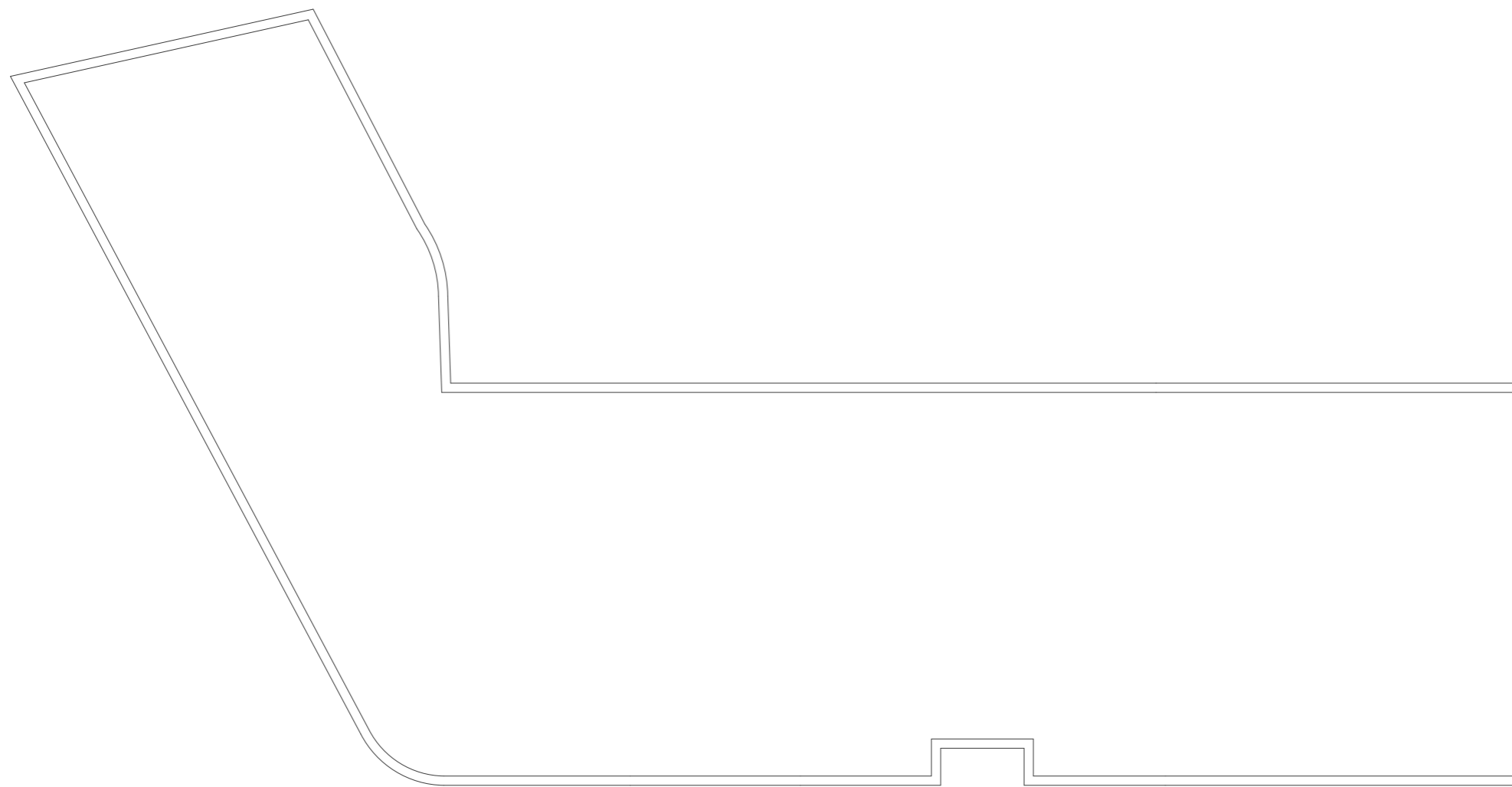
2. BYTOVÝ DŮM

- 2.1. komunikační jádro
- 2.2. byt 2kk – 64m²
- 2.3. byt 2kk – 64m²
- 2.4. byt 1kk – 32m²
- 2.5. byt 3kk – 98m²
- 2.6. byt 4kk – 109m²

3. BYTOVÝ DŮM S OBCHODNÍM PARTEREM

- 3.1. komunikační jádro
- 3.2. byt 4kk – 108m² + 15m² terasa
- 3.3. byt 3kk – 80m²
- 3.4. byt 2kk – 50m² + 15m² terasa
- 3.5. byt 2kk – 68m² + 20m² terasa
- 3.6. byt 2kk – 50m² + 15m² terasa
- 3.7. byt 1kk – 48m²
- 3.8. byt 4kk – 108m² + 15m² terasa
- 3.9. byt 3kk – 105m² + 10m² terasa
- 3.10. byt 2kk – 64m²
- 3.11. komunikační jádro
- 3.12. byt 1kk – 36m²
- 3.13. byt 4kk – 116m²



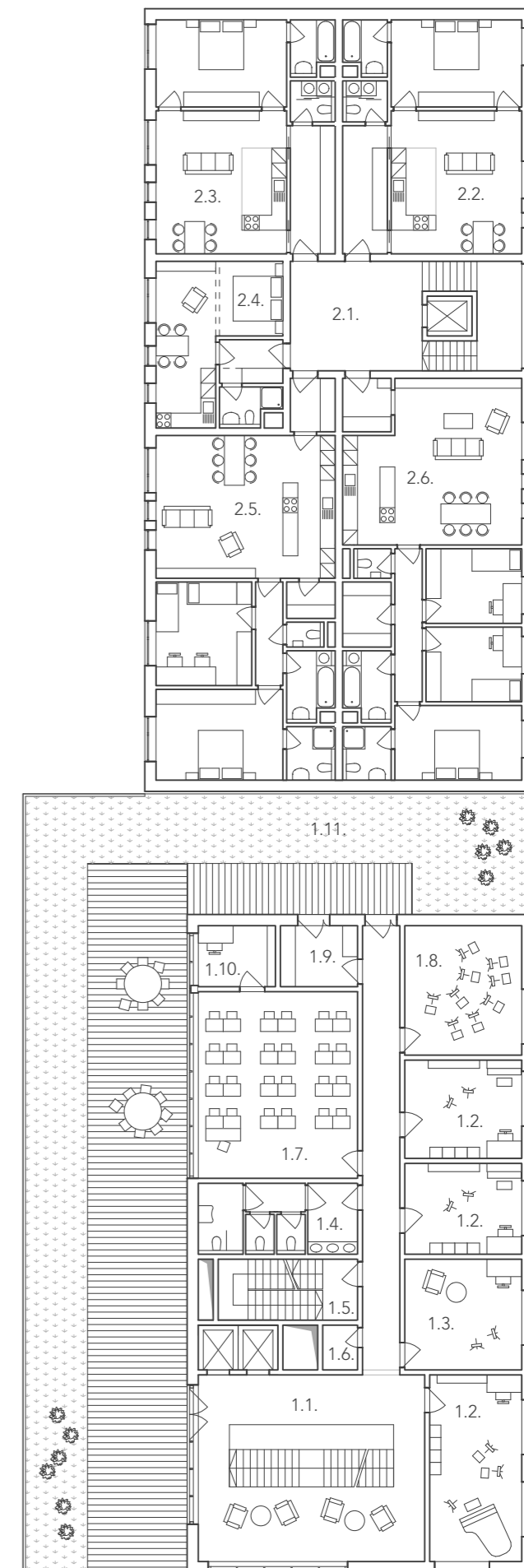


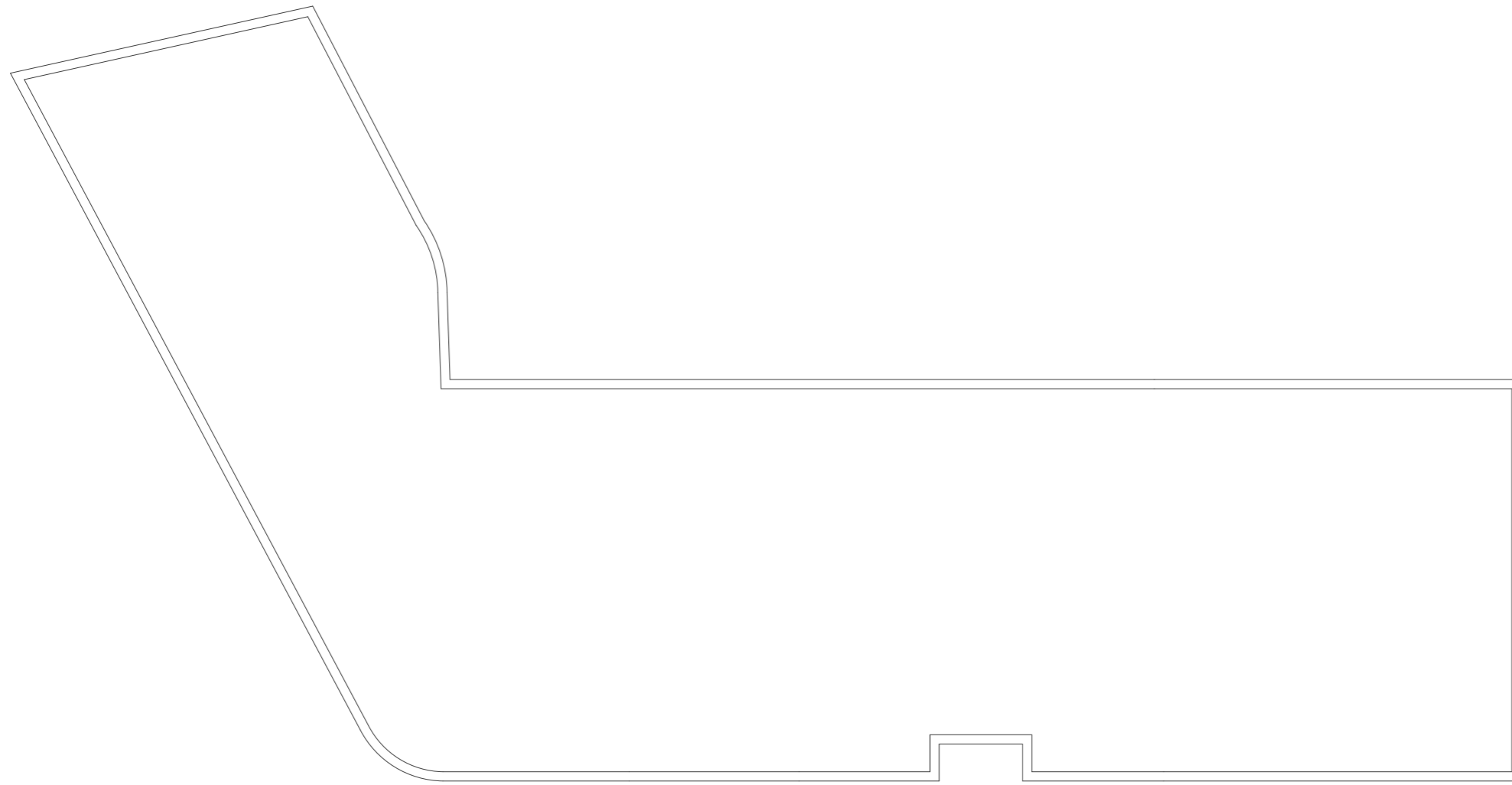
1. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

- 1.1. komunikační jádro s odpočívadlem
- 1.2. hudební učebna
- 1.3. kancelář vedoucího oboru
- 1.4. hygienické zázemí
- 1.5. únikové schodiště
- 1.6. úklid
- 1.7. učebna hudební nauky
- 1.8. zkušebna orchestr / divadlo
- 1.9. sklad
- 1.10. kabinet
- 1.11. pochozí střecha

2. BYTOVÝ DŮM

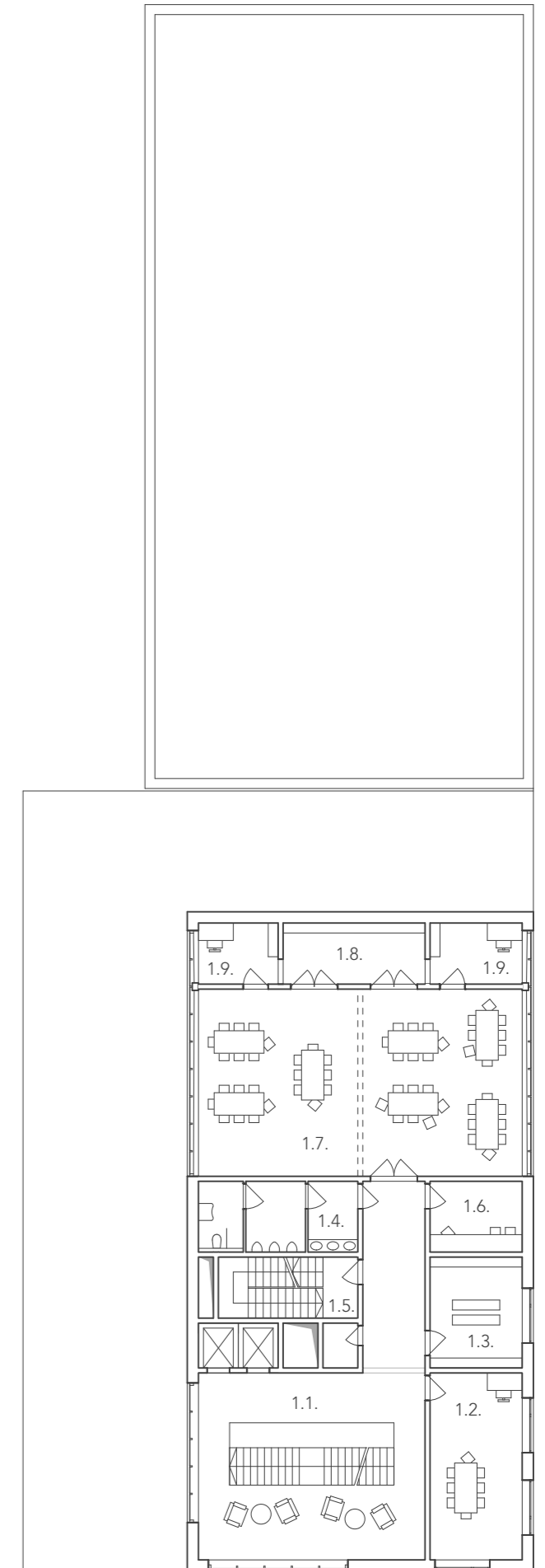
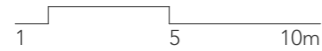
- 2.1. komunikační jádro
- 2.2. byt 2kk – 64m²
- 2.3. byt 2kk – 64m²
- 2.4. byt 1kk – 32m²
- 2.5. byt 3kk – 98m²
- 2.6. byt 4kk – 109m²





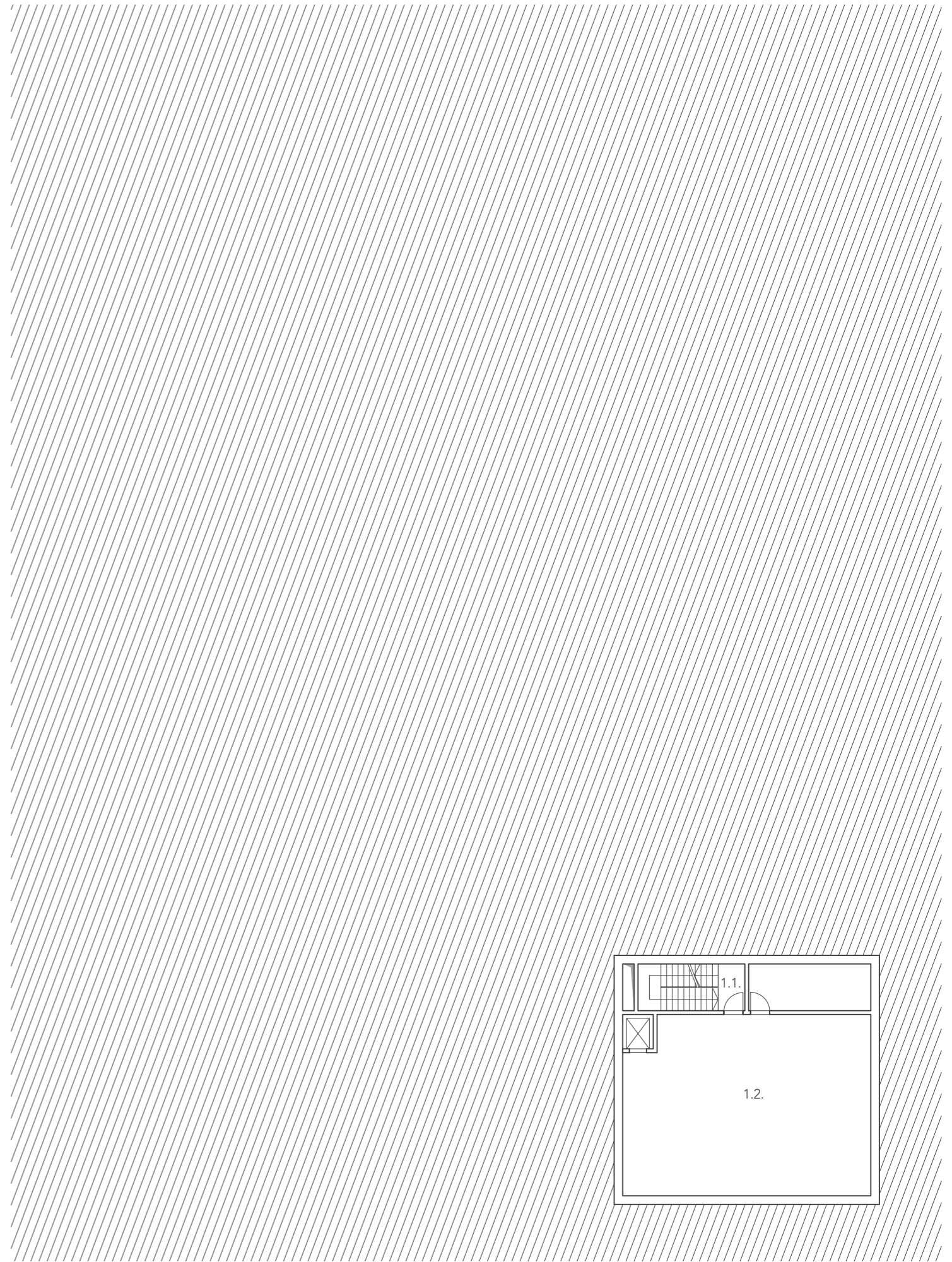
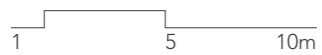
1. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

- 1.1. komunikační jádro s odpočívadlem
- 1.2. grafická dílna
- 1.3. šatna
- 1.4. hygienické zázemí
- 1.5. únikové schodiště
- 1.6. fotokomora
- 1.7. kreslárna
- 1.8. sklad
- 1.9. kabinet

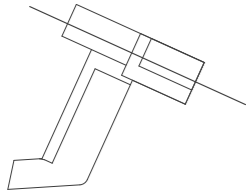


1. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

- 1.1. únikové schodiště
- 1.2. technické zázemí

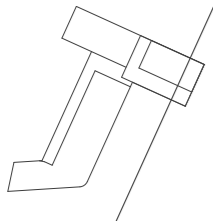


ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA – PODÉLNÝ ŘEZ



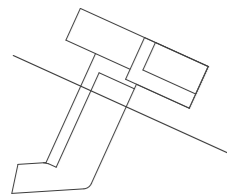
1 5 15m

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA – PŘÍČNÝ ŘEZ



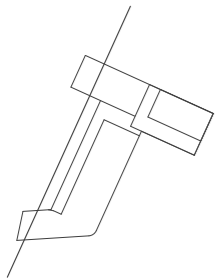
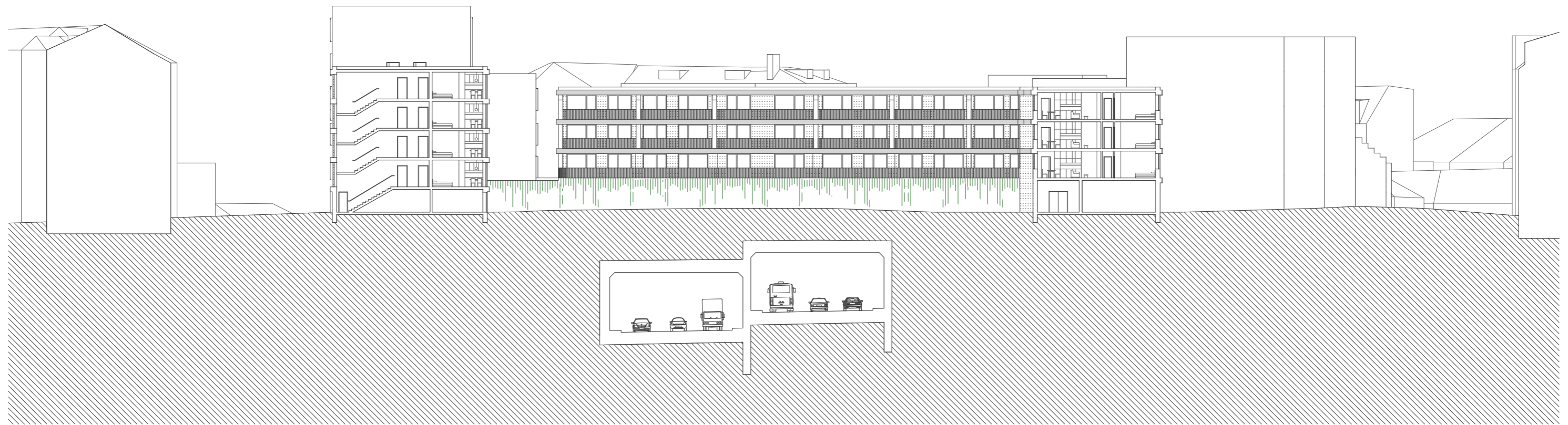
1 5 15m

PODÉLNÝ ŘEZ NÁMĚSTÍM



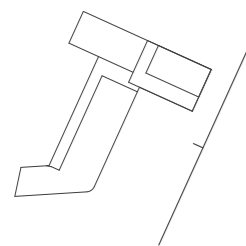
1 5 15m

POHLED Z VNITROBLOKU



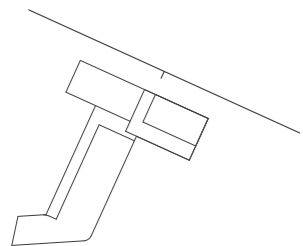
1 5 15m

JIHOVÝCHODNÍ POHLED



1 5 15m

SEVEROVÝCHODNÍ POHLED

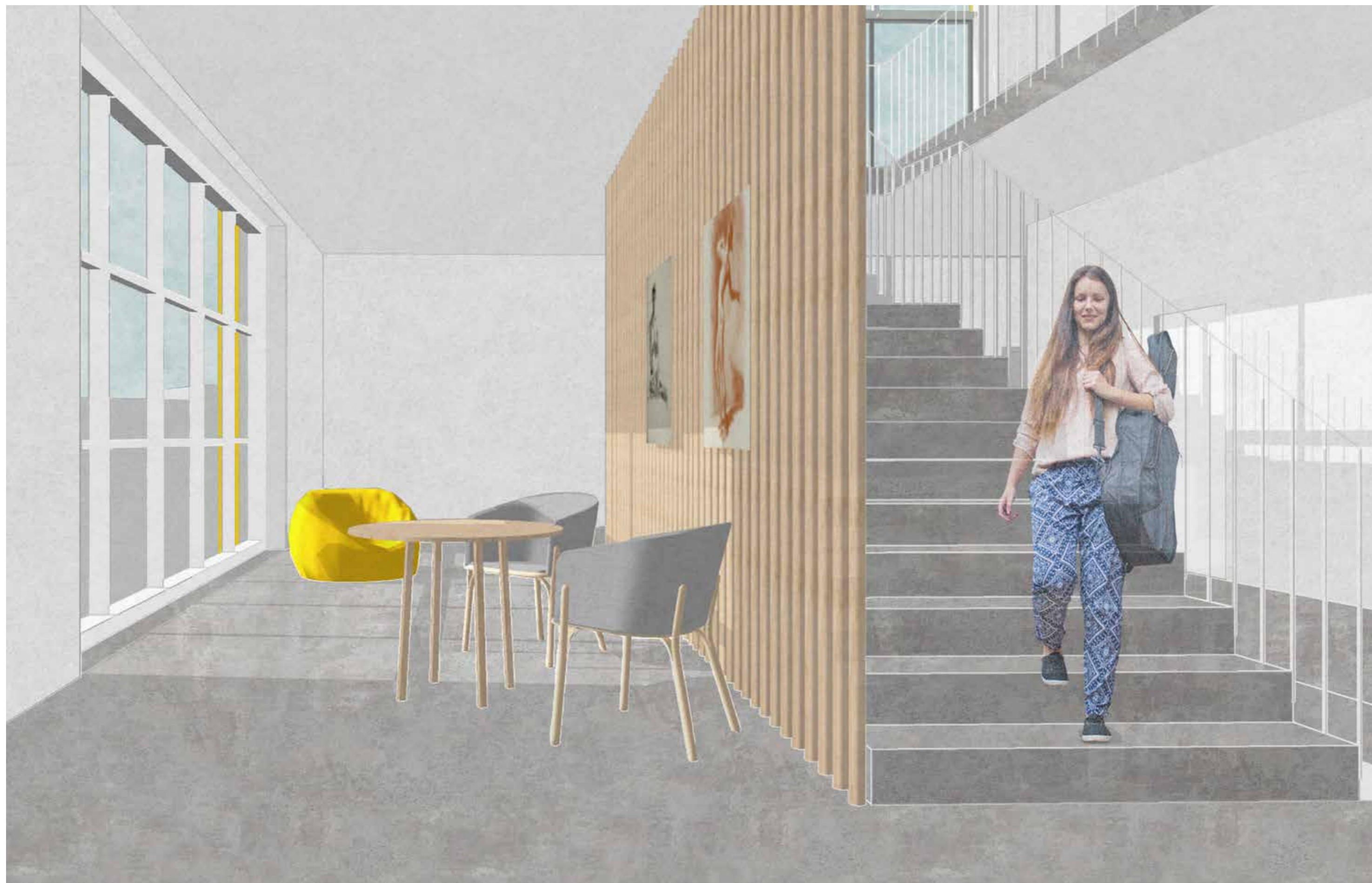


1 5 15m



pohled ulicí Vosmikových





odpočívadlo ve škole

ZDROJE

Jungmann, Jan: *Libeň, zmizelý svět*, Muzeum hlavního města Prahy, 2010
UNIT architekti, s.r.o.: *Analytická studie oblasti Palmovka*, duben 2017
Vodohospodářský rozvoj a výstavba: *Palmovka 2030 – Možnosti revitalizace toku Rokytky*, studie proveditelnosti realizace, duben 2018
Leňo, Michal: *PRG SQR, pražské náměstí pro 21.století*, diplomová práce FA ČVUT, leden 2013

Praha neznámá, dostupné z <https://www.prahaneznamy.cz/praha-8/liben/> [23.5.2019]
Libeňská kronika, dostupné z <https://www.facebook.com/LibenskaKronika/> [21.1.2019]
Virtuální Praha, dostupné z <http://virtualni.praha.eu/> [20.1.2019]
Památkový katalog, dostupné z <https://www.pamatkovykatalog.cz/> [21.1.2019]

Mapové podklady, ÚAP a ÚPD z IPR, dostupné z <http://www.geoportalpraha.cz/cs/mapove-aplikace#.XEWmUmRKgy4> a <http://www.iprpraha.cz> [21.1.2019]

Tiskové zprávy MČ Praha 8, dostupné z <https://www.praha8.cz/tiskove-zpravy.html> [21.1.2019]

OBRAZOVÝ MATERIÁL

str. 20, historické fotografie – archiv Libeňské kroniky

str. 21, historická fotografie – kniha *Libeň, zmizelý svět*, str. 64

str. 32, historické fotografie – archiv Libeňské kroniky

str. 23, fotografie dosyupné z:

<https://www.natrhy.cz/trhy-lowituv-mlyn/galerie/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Libe%C5%88sk%C3%BD_z%C3%A1mek#/media/File:Libe%C5%88sk%C3%BD_z%C3%A1mek_3.jpg

https://cs.wikipedia.org/wiki/Gymn%C3%A1zium_U_Libe%C5%88sk%C3%A9ho_z%C3%A1mku#/media/File:Gymn%C3%A1zium_u_Libe%C5%88sk%C3%A9ho_z%C3%A1mku_Praha_8_02.JPG

[https://cs.wikipedia.org/wiki/B%C3%AD%C3%BD_d%C5%AFm_\(Libe%C5%88\)#/media/File:Prague,_B%C3%AD%C3%BD_d%C5%AFm.JPG](https://cs.wikipedia.org/wiki/B%C3%AD%C3%BD_d%C5%AFm_(Libe%C5%88)#/media/File:Prague,_B%C3%AD%C3%BD_d%C5%AFm.JPG)

<http://www.sokol-liben.cz/>

<https://www.turistika.cz/mista/liben-grabova-vila-se-zahradou/foto?id=962491>

<https://m.praha8.cz/Kostel-sv-Vojtecha.html#&gid=1 & pid=2>

Veškeré ostatní fotografie a grafické výstupy jsou mé vlastní.

Děkuji Ing. Bc. Jiřímu Eliášovi, MBA a Mgr. Vladimíře Ludkové z úřadu MČ Praha 8, kteří ochotně zodpověděli všechny mé dotazy.

Děkuji Ing. Pavlu Šourkovi z projekční kanceláře SATRA, spol. s.r.o., který mi poskytl dokumentaci a potřebné informace k tunelu Libeňská spojka.

Děkuji Mgr. Petru Lávičkovi a Mgr. Romanu Holkovi, ředitelům blízkých základních uměleckých škol, kteří mi poskytli informace o jejich fungování.

Děkuji Tomášovi z Libeňské kroniky za poskytnutí rozsáhlého archivu historických fotografií.

